

MƏDƏNİYYƏT

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Danışır və göstərir Xankəndi...

Və topların susduğu azad torpaqda topa vurulan ilk zərbə...

2023-cü ilin 21 dekabrı ən yeni tariximizin əlamətdar günlərindən biri kimi təqvimə düşdü. Həmin gün xalqımız və bizimlə bərabər bu regionda gözü, marağı, diqqəti olan hər kəs tarixi hadisəyə şahidlik etdi.

Futbol üzrə Azərbaycan Kubokunun 1/8 final mərhələsinin oyunu Xankəndi stadionunda keçirildi. Bu, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə 30 ildən sonra keçirilən və televiziya ilə canlı yayımlanan ilk futbol matçı, kütləvi idman yarışı idi. Bir qədər də dəyiqləşdirməli olsaq, burada, o vaxt daşnak töküntüsü "komissar"ın adını daşıyan şəhərin stadionunda azərbaycanlı azarkeşlər futbol oyununu axırıncı dəfə 36 il öncə, 1987-ci ildə izləmişdilər.

1988-ci ilin əvvəlində Ermənistanın Azərbaycanla qarşı ərazi iddiaları zəminində Dağlıq Qarabağda erməni separatizmi başlamışdı. Ardınca bölgədəki azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə, sonra da Azərbaycana qarşı açıq işğalçılıq müharibəsi...

32 il əvvəl bu günlər – 1991-ci ilin dekabr ayının sonlarında Xankəndi şəhərindəki sonuncu azərbaycanlı ailələr ermənilər tərəfindən qovulmuş, azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə

başla çatmışdı...

Amma tarixi ədalət, gec də olsa, təcəlli etdi. 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsi və üç il sonra 2023-cü ilin 23 saatlıq (19-20 sentyabr) əməliyyatı ilə Azərbaycanın külli – Qarabağda suverenliyi tam və qəti şəkildə bərqərar oldu.

Və üç ay sonra "Qarabağ" Xankəndidə meydançaya çıxdı. Top mərkəzdədir və ilk zərbəni müzəffər Ali Baş Komandan vuracaq...

Amma öncə tarixin yaddaşına yazılacaq təbrik nitqi.
– Əziz dostlar, Xankəndiyə xoş gəlmisiniz!
İlk dəfədir ki, işğaldan azad edilmiş

can Respublikasının vəsaiti hesabına Azərbaycan memarları, inşaatçıları tərəfindən böyük şəhər yaradılmışdır. Əfsuslar olsun ki, 30 il ərzində bu şəhərdə separatçılar yuva salmışdılar. Bu şəhər separatizmin rəmzinə çevrilmişdi. Torpaqlarımızı 30 il ərzində işğal altında saxlayan Ermənistan hesab edirdi ki, bunu əbədi edə biləcək. Biz, şanlı Azərbaycan Ordusu onlara və bütün dünyaya sübut etdik ki, bu, bizim tarixi, əzəli torpağımızdır. Bu torpaqların sahibləri bizik, Azərbaycan xalqıdır. Biz buraya qayıtmalı idik və qayıtmışıq.

Üç ay bundan əvvəl Xankəndi işğaldan azad edildi. Birgünlük antiterror əməliyyatı nəticəsində Azərbaycan öz dövlət suverenliyini tam təmin etmişdir, bu gün bütün Qarabağ bölgəsində

Separatizm simvolikasını əks etdirən bütün yazılar artıq tarixin zibilxanasına atıldı. Bütün başqa şəhərlər kimi, bu gün Ağdam şəhəri də yenidən qurulur. O cümlədən bir neçə aydan sonra Ağdam şəhərində "İmarət" stadionunun yenidən inşa edilməsinə başlanılacaq.

İşğal edilmiş torpaqların böyük hissəsi üç il bundan əvvəl – İkinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində işğalçılardan azad edildi. Qarabağın tacı olan Şuşa şəhərində Azərbaycan Bayrağı qaldırıldı. Üç ay bundan əvvəl – sentyabrın 19-20-də Xankəndi, Xocalı, Əsgəran, Xocavənd, Ağdərə rayonları da işğalçılardan azad edildi. Oktyabrın 15-də bütün bu şəhərlərdə mən Azərbaycan Bayrağını ucaltıdım. Noyabrın 8-də Xankəndinin mərkəzi meydanında Zəfər paradı keçirildi. Bu gün isə bu gözəl idman bayramını biz birlikdə qeyd edirik.

Bundan sonra bu torpaqlarda Azərbaycan Bayrağı əbədi dalğalanacaq. Biz azərbaycanlılar burada əbədi yaşayacağıq! Yaşasın Qarabağ! Yaşasın şanlı Ordumuz! Qarabağ Azərbaycandır!

Sonra Ulu öndər Heydər Əliyevin idmançılarla görüşləri, idmanla bağlı fikirləri barədə videoqarx nümayiş olundu.

Stadiona daxil olan dövlətimizin başçısı futbolçularla və oyunu idarə edən hakimlərlə görüşdü, onlarla xatirə şəkləri çəkirdi.

İlham Əliyevin topa rəmzi toxunuşundan sonra "Qarabağ"–MOİK görüşü başladı.

Maraqlı idman mübarizəsi şəraitində keçən görüş "Qarabağ"ın 1:0 hesabı ilə qələbəsi ilə başa çatdı. "Qarabağ"ın azad torpaqda ilk qolu və qələbəsi, əslində, rəmzi olaraq bütövlükdə Azərbaycanın aktivinə yazıldı...

Şuşada bərpa-quruculuq işləri davam edir

Qarabağın tacı – mədəniyyət paytaxtımız Şuşada bərpa və quruculuq işləri davam edir. Üç il əvvəl əbədi azadlığına qovuşan qala-şəhər yeni növrəğini yaşayır.

Prezident İlham Əliyev dekabrın 21-də Şuşa şəhərində bərpa-quruculuq işlərinin gedişi ilə tanış olub.

səh.2

Alqışlara layiq "Bülbül vokal məktəbi"

Əslində, başlıca çıxdığımız Bülbül vokal məktəbi ifadəsini dırnaq içində yazmaya da bilərdik. Amma səbəb başqadır: çünki biz bu gün Azərbaycan vokal məktəbinin, yeni böyük Bülbülün həm vokalçı, həm də pedaqoq olaraq təməlini qoyduğu məktəbin davamçılarından, onların uğurlarından deyil, Azərbaycan Vokalçıları III Beynəlxalq Festivalının konsertindən söz açırıq.

Dekabrın 20-də festival çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında "Bülbül vokal məktəbi" adlı növbəti konsert oldu. Konsertin proqramı bizə xəbər verirdi ki, bu

gecə Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının simfonik orkestri, xoru və solistləri çıxış edəcək. Hələ konsertin başlamamış səhnənin önünü bəzəyən ağ qızılgüllərdən ibarət gül çələnginin üstündəki "Polad Bülbüloğludən" yazısı işarə edirdi ki, Bülbül yadigarı da konsertdə olacaq.

Yeri gəlmişkən, filarmoniya səhnəsini bəzəyən böyük, səhnə güzgüsünün sağ və sol tərəflərini boyayboy tutmuş Azərbaycan vokal sənəti təmsilçilərinin fotokollajı keçənlərə ehtiramın, yaşayanlara diqqətin, gələnlərə isə qayğının təzahürü olaraq qavranılırdı.

davamı səh.3-də

"Qorxma, biz sənənləyik!"

Yuli Qusmanın doğma şəhərdə 80 illik yubiley gecəsi

Yubileylər həmişə uyğun ab-havada qeyd olunur. Təkcə adının özlüyündə bir çox mətləbləri əks etdirən bir insanın yubileyindən söhbət gətdikdə isə, burada daha möhtəşəm tədbirin olacağına hazırlaşmaq lazımdır.

Dekabrın 19-da Akademik Musiqili Teatrda Azərbaycanın Xalq artisti, Rusiyanın Əməkdar incəsənət xadimi, ötən əsrin 60-cı illərinin ŞHK komandasının əfsanəvi kapitanı Yuli Solomonoviç Qusmanın tamaşaçılar tərəfindən ayaq üstə alqışlandığı tədbir də bu qəbildən idi. O, uzun onilliklərdən sonra yenidən 1976–1984-cü illərdə bədii rəhbəri olduğu teatrın səhnəsinə qalxdı.

Təəccüblü deyil ki, məhz burada – Yuli Solomonoviçin bir vaxtlar çalışdığı doğma teatrın səhnəsində indiki "Qorxma, biz sənənləyik!" tamaşa-konserti nümayiş etdirilir. Tamaşanın əsasını da yubilyarın quruluş müəllifi olduğu məşhur film təşkil edib.

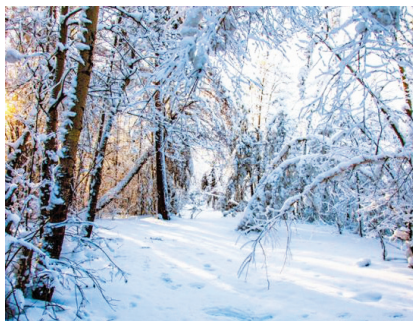
Tamaşanın ideya müəllifi yubilyarın qardaşı, Rusiyanın TASS informasiya agentliyinin baş direktorunun birinci müavini Mixail Qusman, bədii rəhbəri teatrın direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Əliqismət Lalayevdir.

davamı səh.3-də

Böyük çillə qızılı payıza nöqtə qoydu...

Təbiətdə baş verən müəyyən dəyişikliklər həmişə bu və ya digər dərəcədə insanların yaşam tərzinə, həyat axarına öz təsirini göstərir. Buna görə də başğ övladı gün, ay və il üzərində müəyyən təbii bölgülər aparılır.

Xalq düşüncəsində məhz qış fəslə üçün diqqətçəkən zaman bölgüsünün aparılması təsadüfi deyil. Fikrimizcə, bu fəsil üçün xarakterik olan qar, boran, həftələrlə davam edən güclü şaxtalar cəmiyyətin normal həyat ritmini pozmaqla yanaşı, ayrı-ayrı insanların sağlamlığı üçün bir sıra çətinliklər yaradır. Xüsusilə də texnika və avadanlıqların yetərincə inkişaf etmədiyi

çağlarda qalın qar örtüyü kommunikasiyada, ərzaq təminatında və digər sahələrdə fəsadlız ötürmüşdü. Ona görə də ulularımız, müəyyən mənada, təsəlli məqsədilə qış fəslində bölgü aparıblar.

davamı səh.4-də

"Festival filmi anlayışı yoxdur"

Semih Kaplanoğlu: "Kino məhsulunun zamanla ehtiyacı var. Məsələn, bir dua kimi. Film çəkərkən insanlara meditasiya kimi bir incəlik hiss etdirməyə çalışıram. İstəyirəm ki, insanlar sadəcə göstərdiyimlə deyil, onun altı qatındakı anlayışlarla da təmasda olub hiss etsinlər. Çünki biz kameranı bir yerə tuşladığımızda həqiqətin bir parçasını göstərə bilirik..."

səh.6

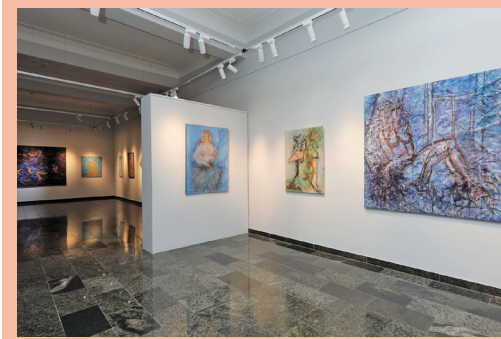
"Doğma yurdum – Azərbaycan" adlı konsert

səh. 3

"Pantomima buketi" Bilasuvarda göstərilib

səh. 4

80 yaşlı rəssam-heykəltaraşın sərgisi

səh.5

Prezident və birinci xanımın Xocavənd və Xocalı rayonlarına səfəri

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva dekabrın 20-də Xocavənd rayonuna səfər ediblər.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım rayonun Qırmızı Bazar qəsəbəsində olublar.

Qəsəbə 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilib. Bu il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda keçirdiyi antiterror tədbirləri nəticəsində qəsəbə separatçılardan təmizlənib.

Qırmızı Bazar Xocavənd rayonunun iki qəsəbəsindən (Hadrut qəsəbəsi ilə) biridir və olduqca əlverişli strateji mövqedə, mühüm yolların kəsişməsində yerləşir. Qırmızı Bazara 1947-ci ildə qəsəbə statusu verilib.

Qəsəbənin ərazisi təbii sərvətlər, meşə zolaqları və şirin su ehtiyatları ilə zəngindir. İşğaldan əvvəl qəsəbədə gövdəsinin diametri 600 santimetr, hündürlüyü 25 metr, yaşıllıq min və iki min il olan iki Şərq çınarı qədim təbiət abidəsi kimi qorunurdu. Qəsəbə kənd təsərrüfatı və turizm potensialına malikdir.

Xocavənd rayonunun Şıx Dursun kəndinə gələn dövlətimizin başçısı və birinci xanım buradakı “Çinar müqəddəs yer” təbii abidəsinə baxış keçiriblər.

Qeyd edək ki, Qırmızı Bazar qəsəbə inzibati ərazi dairəsinə daxil olan Şıx Dursun kəndi 1992-ci il oktyabrın 2-də Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub. Kənd 2023-cü il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində separatçılardan təmizlənib.

Kənddə 2500 ilə qədər yaşı olduğu təxmin edilən çinar nəinki Azərbaycanın, dünyanın ən yaşlı ağaclarından sayılır. Ağacın hündürlüyü 54 metr, gövdəsinin diametri 27 metrdir. Ağacın yaxınlığında onu su ilə təmin edən Tenqri bulağı yerləşir.

Dekabrın 20-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Xocalı rayonuna səfər ediblər.

Dövlətimizin başçısı və birinci xanım rayonun qədim Şuşakənd kəndinin ərazisinə baxış keçiriblər.

1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən zəbt edilən kənd üç ay öncə Azərbaycan Ordusunun Qarabağda həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirlərindən sonra separatçılardan təmizlənib.

Bəzi tədqiqatlara görə, burada eramızın əvvəllərində Şimali Qafqaz çöllərində yaşamış türkdilli tayfalar məskunlaşıb. Kəndin ərazisi turizm və kənd təsərrüfatı potensialına malikdir.

Prezident İlham Əliyev Xocalı rayonunun Dağdağan kəndində də olub. 1992-ci ildə Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğal edilən kənd bu il sentyabrın 19-20-də separatçılardan təmizlənib.

Biz tarix yazmışıq, yazırıq...

Dekabrın 21-də Xankəndi stadionunda futbol üzrə Azərbaycan Kubokunun 1/8 final mərhələsində Ağdamın “Qarabağ” və Bakının MOİK komandaları arasında keçirilən oyunun fasiləsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2023-cü ilin idman yekunları ilə bağlı təşkil olunmuş mərasimdə idman ictimaiyyətinin təlif edilmiş nümayəndələri ilə görüşüb.

İdmançılarla ənənəvi görüşün bu il Xankəndidə keçirildiyini deyən Prezident İlham Əliyev bildirib ki, bunun çox böyük mənası var: “Bu gün burada düzülən mükafatlar, mənzillərin orderləri, digər mükafat növləri sizə işğaldan azad olunmuş Xankəndi şəhərində tarixi futbol matçının fasiləsində təqdim edilir. Bu münasibətlə sizi ürəkdən təbrik etmək istəyirəm.

Yarışlar çox olub. Ancaq bugünkü yarış tarixdə əbədi qalacaq, həm xalqımız üçün, dövlətimiz üçün, dünya üçün. Dünyada hələ ki, belə bir nümunə olmayıb ki, xalq, dövlət öz torpağını – uzun illər işğal altında olmuş torpaqları döyüş meydanında qan tökərək, şəhidlər verərək azad etsin, qursun, yaratsın və cəmi üç ildən sonra artıq azad edilmiş torpaqlarda futbol matçı keçirilsin, vətəndaşlar Bakıdan, digər yerlərdən gəlib buna tamaşa etsinlər və qürur hissi yaşasınlar. Biz tarix yazmışıq, yazırıq və bu gün dediyim kimi, Xankəndi cəmi üç ay bundan əvvəl azad edilmişdir, ancaq artıq Xankəndi – Azərbaycan şəhəri olan Xankəndi yaşayır və dirçəlir”.

Prezident vurğulayıb ki, bu görüşü biz Bakıda da keçirə bilərdik. Ancaq hesab etdim ki, bu görüşün burada keçirilməsi və sizə bu yüksək mükafatların burada verilməsi tam ədalətli olacaq.

Şəhid övladları Xankəndidə

Üç ay əvvəl ataları bu yerlər uğrunda
həlak olmuşdu...

YAŞAT Fondu, Gənclər və İdman Nazirliyi və Peşəkar Futbol Liqasının birgə təşkilatçılığı ilə şəhid övladlarının Xankəndi şəhərinə səfəri təşkil olunub.

xarakterli antiterror tədbirləri zamanı şəhid olan qəhrəmanların övladları tarixi görüşdən öncə futbolçularla birlikdə meydana çıxıblar, daha sonra isə tribunadan matçı izləyiblər.

7-12 yaş aralığında olan 25 şəhid övladı Azərbaycan Kubokunun 1/8 final mərhələsinin “Qarabağ” – MOİK oyununu izləmək üçün YAŞAT Fondunun nümayəndələri ilə birgə Xankəndiyə yollanıblar. Bu il sentyabrın 19-da Qarabağda lokal

Şuşada bərpa və quruculuq işləri davam edir

Qarabağın tacı – mədəniyyət paytaxtımız Şuşada bərpa və quruculuq işləri davam edir. Üç il əvvəl əbədi azadlığına qovuşan qala-şəhər yeni növrəğini yaşayır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 21-də Şuşa şəhərində bərpa-quruculuq işlərinin gedişi ilə tanış olub.

Dövlətimizin başçısı əvvəlcə şəhərdəki 23 binadan ibarət ilk yeni yaşayış kompleksinin tikinti meydanında olub.

Prezidentin Şuşa rayonunda xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov işlərlə bağlı ətraflı məlumat verib.

Bildirilib ki, yaşayış kompleksinin ümumi sahəsi 8 hektara yaxındır. Burada 8 binanın tikintisinə ötən il iyulun 1-də, 15 binanın inşasına isə sentyabrın 1-də başlanılıb. Kompleksin yaxın vaxtlarda istifadəyə verilməsi planlaşdırılır.

Dövlətimizin başçısı hazır mənzillərə baxıb. Məlumat verilib ki, yaşayış kompleksində ümumilikdə 450 mənzil istifadəyə veriləcək. Burada 28 birotəqəli, 195 ikiotaq, 190 üçotaq, 30 dördotaq və 7 beşotaq mənzil olacaq. Mənzillərin əksəriyyəti keçmiş məcburi köçkünlərin istifadəsinə veriləcək. Üçmərtəbəli və beşmərtəbəli binalardan ibarət kompleksdə sakinlərin rahat yaşayışı üçün hər cür şərait yaradılacaq. Keçmiş məcburi köçkünlərin bu binalara köçürülməsinə 2024-cü ilin birinci rübündə başlanılacaq.

Prezident İlham Əliyev Şuşa şəhərinin Qarabağ küçəsində aparılan tikinti işləri ilə tanış olub. Görülən işlər barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, şəhərin mərkəzi küçəsinin layihəsi ümumilikdə 10 bina olmaqla dövlət-özel sektor tərəfdaşlığı çərçivəsində həyata keçirilir. Tikilməkdə olan binalarda artıq dəmir-beton konstruksiya işləri yekunlaşmaq üzrədir. Binalarda fəsad və dam örtüyü işlərinə tezliklə başlanılacaq. Həmçinin layihə çərçivəsində Sadıqcanın evinin bərpa işlərinə də başlanılıb.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, Azərbaycan Prezidenti bu küçəyə rəmzi olaraq “Qarabağ” adını verib. Gövhər ağa məscidi, “Qarabağ” hoteli, xüsusi nümayəndəliyin binası Şuşanın mərkəzinə əhatə edən bu küçədə yerləşir.

Küçənin yenidən qurulması zamanı Şuşanın tarixi-millî memarlıq üslubunun qorunması xüsusilə diqqət mərkəzində saxlanılır.

Dövlətimizin başçısına Şuşadakı Aşağı Gövhər ağa məscidində bərpa işləri barədə də məlumat verilib.

Prezidentin köməkçisi Anar Ələkbərov bildirib ki, Şuşada Heydər Əliyev Fondu tərəfindən ən geniş bərpa işlərindən biri Aşağı Gövhər ağa məscidində aparılır. Məscid XIX əsrdə memar Kərbəlayı Səfixan Qarabaği tərəfindən inşa edilib. Tarixi mədəniyyət abidəsi olan məscid işğal dövründə ermənilər tərəfindən vandalizmə məruz qalıb. Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra yerli və beynəlxalq ekspertlər məscidin

mövcud vəziyyətinə dair qiymətləndirmə və layihələndirmə işləri aparılıb. Buna uyğun olaraq “PAŞA Holding”in dəstəyi ilə məsciddə bərpa-təmir işləri həyata keçirilir. Bərpa işləri Avstriya, İtaliya, Latviya və Türkiyədən olan mütəxəssislərin nəzarəti ilə aparılır. Ötən müddətdə məscidin minarələri bərpa olunub, dam və döşəmə örtükləri dəyişdirilməklə bir sıra təmir işləri həyata keçirilib.

Qeyd edək ki, Heydər Əliyev Fondu Şuşada bir sıra tarixi mədəniyyət abidələrinin bərpa və tikinti işlərini həyata keçirir. Bərpası başa çatmış Yuxarı Gövhər ağa, Saatlı məscidləri bu ilin may ayında istifadəyə verilib. Hazırda Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Şuşada Mamayı və Çöl Qala məscidlərində bərpa işləri, o cümlədən yeni Şuşa məscidinin tikintisi davam edir.

Prezident İlham Əliyev dekabrın 21-də Şuşa rayonunun Daşaltı kənd məscidində tikinti işlərinin gedişi ilə tanış olub.

Daşaltı kənd məscidinin təməli 2021-ci il noyabrın 7-də Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tərəfindən qoyulub. Hazırda məsciddə, köməkçi binalarda və istinad divarında dəmir-beton və daş hörgü işləri davam edir. Tikinti işlərinin 2024-cü ilin ikinci rübündə başa çatdırılması planlaşdırılır.

Yuli Qusmana “Şərəf” ordeni təqdim olunub

Dekabrın 21-də Mədəniyyət Nazirliyində Azərbaycanın Xalq artisti, Rusiyanın məşhur teatr və kino rejissoru, teleaparıcısı, ictimai xadim, əslən Bakıdan olan Yuli Qusmana “Şərəf” ordeni təqdim edilib.

Xatırladaq ki, Yuli Qusman Prezident İlham Əliyevin 7 avqust 2023-cü il tarixli sərəncamı ilə, Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası arasında mədəni əlaqələrin inkişafında böyük xidmətlərinə görə bu ali ordenlə təltif olunub.

Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri Adil Kərimli 80 illik yubileyi və respublikamızın

yüksək təltifinə layiq görülməsi münasibətilə Yuli Qusmana təbriklərini çatdırıb.

Qeyd olunub ki, ömrünün böyük hissəsini incəsənət sahəsinə həsr edən rejissor zəngin irs yaradıb. Bakılı olması ilə hər zaman fəxr edən sənətkar Azərbaycanın haqq səsinin beynəlxalq aləmə çatdırılmasına da öz töhfəsini verib.

Yuli Qusman çıxış edərək sənatinə verilən yüksək dəyərə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib.

Sonra nazir “Şərəf” ordeninin nişanını və vəsiqəsini rejissora təqdim edib. Xatirə şəkli çəkdirilib.

Azərbaycan-Türkiyə Turizm üzrə

Birgə Komissiyasının iclası

Azərbaycan-Türkiyə Turizm Üzrə Birgə Komissiyasının 3-cü iclası dekabrın 21-də İstanbulda keçirilib.

İclasda ikitərəfli turizm əlaqələrinin mövcud vəziyyəti, turizm təlimləri, biznesin inkişafı və turizm infrastrukturuna investisiyalar, mədəni irsin qorunması sahəsində əməkdaşlıq, marketing, kommunikasiya və turizm

resurslarının inkişafı, turizm və rekreasiya zonalarının yaradılması, infrastruktur layihələri, beynəlxalq platformalarda birgə təqdimatların keçirilməsi kimi mövzular ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Bundan əlavə, tədbirdə mədəni irs obyektlərinin idarə edilməsi, oxşar mədəni irs obyektləri arasında əlaqələrin qurulması, birgə layihələrə başlanılması müzakirə edilib.

məhsulları, növbəti dövr üzrə birgə fəaliyyət proqramının hazırlanması və digər məsələlər müzakirə olunub. Turizm əlaqələrinin cari vəziyyəti barədə danışılıb, gələcə və gələcə turizmi sahəsində statistik göstəricilər təqdim edilib, həmçinin 2-ci iclasda qəbul edilmiş tədbirlər planı üzrə həyata keçirilən işlər barədə məlumat verilib.

İclasda turizm sektorunda insan

Tədbir zamanı Azərbaycan Turizm Agentlikləri Assosiasiyası (ATAA) ilə Türkiyə Səyahət Agentlikləri Birliyi (TÜRSAB) arasında görüş keçirilib.

Sonda 2023-cü il üzrə birgə fəaliyyət planı çərçivəsində həyata keçiriləcək məsələlər qiymətləndirilib və 2024-cü il üçün yeni fəaliyyət planı hazırlanıb. İşçi qrupunun növbəti görüşünün 2024-cü ildə Azərbaycanda keçirilməsi barədə qərar qəbul edilib.

Firəngiz Əlizadə ilə yaradıcılıq görüşü

Dekabrın 20-də Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) Üzeyir Hacıbəyli konsert salonunda ittifaqın sədri Xalq artisti, UNESCO-nun “Sülh artisti”, AMEA-nın müxbir üzvü Firəngiz Əlizadə ilə elm və incəsənət xadimlərinin yaradıcılıq görüşü keçirilib.

Tədbir musiqisi və sözləri Firəngiz Əlizadəyə aid olan “Zəfər marşı”nın səslənməsi ilə başlayıb.

Tədbirin aparıcısı Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı qonaqları salamlayaraq qeyd edib ki, bu görüş həm də bəstəkarın 2023-cü il üçün yaradıcılıq hesabatıdır.

Firəngiz Əlizadə ABİ-nin 2023-cü ildə reallaşdırdığı layihələrdən, xüsusən da Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyi ilə əlaqədar keçirilən silsilə tədbirlərdən danışdı.

Sonra o özünün yaradıcılıq hesabatı olaraq bir sıra ölkələrdə məşhur musiqiçilər tərəfindən ifa olunan əsərlərindən söz açıb. Onun bu fikirlərini təsdiq edən afişalar, konsertlərdən fotolar nümayiş olub. Firəngiz xanım bu tarixi sənədləri şərh edərək onlar haqqında tədbir iştirakçlarına ətraflı məlumat verib.

Bəstəkarın çıxışından sonra Rusiya Televiziyanın “Mədəniyyət” kanalında yayımlanan “Eniqnə” verilişinin Firəngiz Əlizadəyə həsr olunan buraxılışının videoyazısı təqdim olub.

Tədbirin sonunda bəstəkar iştirakçıları maraqlandıran sualları cavablandırıb.

əvvəli səh. 1-də

42 il əvvəl çəkilmiş “Qorxma, mən sənirləyəm!” filmi qısa müddətdə milyonlarla tamaşaçının sevimli ekran əsərinə çevrilmişdi. Özü də təkcə çoxlu tryukların olduğu zəngin süjet xəttinə görə deyil. Rejissor çox gözəl aktyor heyəti seçmiş, ekranda cəlbedici macərə, bu gün deyildiyi kimi, Azərbaycan milli koloriti olan musiqilərsəyə gətirmişdi. Bütün bunları o vaxt 36 yaşı olan bəstəkar Polad Bülbüloğlunun film üçün yazdığı parlaq musiqilər müşayiət edib.

Tamaşa-konsertin əsasında da musiqili filmin necə yaradılması və lentə alınması prosesi əks olunub. Librettonun müəllifi qismində Yelena İsayeva və həm də tamaşanın quruluşçu rejissoru olan Cavid İmamverdiyev çıxış ediblər.

Hadisələrin necə cərəyan etməsi, çəkiliş prosesindən əvvəl baş verənlər tamaşaçılar üçün maraqlı olub. Bu barədə Emil Heydarovun səhnədə obrazını canlandırdığı Yuli Qusmanın özü bəhs edir.

Yeri gəlmişkən, tamaşada həmin dövrün bir çox məşhurları iştirak ediblər. Filmdə baş rolu oynamış Xalq artisti, Azərbaycanın Rusiyadakı səfiri Polad Bülbüloğlu tamaşa zalından özünü müşahidə edib. Xalq artisti Həmidə Ömərova da səhnədə özü ilə görüşüb. Tamaşada mərhum Lev Durov, Muxtarbek Kantemirov və Mirzə Babayevin obrazları da olub. “Mühəndis Petrov”un – Xalq artisti Aleksandr Şarovskinin səhnəyə qalxdığı vaxt filmin epizodu tamamilə teatr təcəssümü alıb.

Səhnəyə çıxan məşhur aktyorlar təkcə yubileyi təbrik etmək və ona öz sevgilərini çatdırmaqla kifayətlənməyiblər. Onlar həm də filmə bağlı xatirələrini, eyni zamanda uzun illər əvvəl Yuli

“Qorxma, biz sənirləyik!”

Yuli Qusmanın doğma şəhərdə 80 illik yubiley gecəsi

Qusmanla şəxsi görüşləri barədə təəssürlərini bölüşüblər. Tamaşa-konsertdə Xalq artisti Sərxan Sərxan da çıxış edib. Yuli Solomonoviç təbrik edənlər arasında tanınmış karateçilər Yaşar Başırov və Rafael Ağayev də

sənirləyəm!” filminin ayrı-ayrı səhnələri ilə çulğasırdı. Qusman-Heydarovun yumoru zalda xoş gülüş sədaları ilə müşayiət olunurdu və tədbirin baş qəhrəmanının – Yuli Solomonoviçin səhnəyə gəlişini hazırlayırdı.

olublar. Onlar tamaşaçılara xatırladıblar ki, Yuli Qusman o vaxtlar öz filmi ilə milli karate məktəbinin əsasını qoyub. Bu səbəbdən ona ikinci qara kəmərlər və yeddinci dan diplomu təqdim edilib. Filmdə Mərdan rolunu oynamış Cahangir Novruzov da videotəbrik göndərib.

“Qorxma, biz sənirləyik!” tamaşasının süjeti “Qorxma, mən

Hamiya tanış olan səsi eşidən tamaşaçı zalı nəfəsini tutaraq taleyini əbədi olaraq Bakı ilə bağlamış insanın minnətdarlıq dolu sözlərini dinləyib. Yubilyar da doğma şəhərə sevgisini ifadə edib və bildirib ki, Bakı indi daha gözəl və möhtəşəm olub. Məşhur bakılı yubiley təməsasına görə məxsusi olaraq Heydər Əliyev Fonduna, Azərbaycan Mədəniyyəti

yet Nazirliyinə və kiçik qardaşına təşəkkür edib. O da böyük qardaşın xahişi ilə səhnəyə qalxıb və təbrik sözlərini – onun bütün həyatını əhatə edən filmə bağlı heyranəmiz təəssüratını bölüşüb.

Tamaşanın sonunda yubilyarın dostu Polad Bülbüloğlu təbriklərini çatdırmaqla yanaşı, filmin ən parlaq kompozisiyalarından birini – Yuli Qusmanın da həyatı ilə səsleşən, özünəməxsus himnə çevrilmiş “Biz mübarizə edərək necə yaşadığımız” mahnısını ifa edib.

Qeyd edək ki, tamaşada Xalq artisti İlham Namiq Kamal, Əməkdar artistlər Şövkət Hüseynov və Fərid Əliyev, aktyorlar Rauf Babayev, Nicat Əli, xor artistləri və teatrın balet truppası iştirak edib. Quruluşçu dirijor Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayev, quruluşçu xormeyster Əməkdar

artist Vəqif Məstanov, quruluşçu baletmeyster Əməkdar artist Emin Əliyev, qrim üzrə rəssam Aybəniz Hüseynova, rejissor assistenti Tamilla Aslanovadır.

Premyeradan sonra daha iki gün – 20-21 dekabr tarixlərində də nümayiş olunan “Qorxma, biz sənirləyik!” tamaşası yaqin ki, teatrın daimi repertuarında da yerini alacaq.

Taleh Yəhyayev Üzeyir Hacıbəyli, baba Müslüm Maqomayev, Qara Qarayev, Cövdət Hacıyev, Fikrət Əmirov və Pərkə Axundovanın operalarından ariyalar ifa etdilər.

Konsertin sonunda Ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş solistlər, xor və orkestr üçün “Rekviyem” əsəri səsləndi. Müəllifləri tanınmış bəstəkar, Xalq artisti Faiq Süccəddinov və şair İlqar Fəhmi olan bu əsərin ilk ifa şərafəti vokalçılarının respublika və beynəlxalq müsabiqələr laureatı Ateş Qarayevə və Lələ Sultaniyə nəşib oldu.

Sonra bir-birinin ardınca Xalq artistləri Gülnaz İsmayilova, Fidan Hacıyeva, Azər Zeynalov, Əməkdar artistlər Ramil Qasımov, İlham Əfəndiyeva, Fəridə Məmmədova, Elnarə Məmmədova, Anton Fərşad, İnəre Babayeva, solistlər Məhərrə Tağızadə və

Azərbaycan Vokalçılar III Beynəlxalq Festivalı dekabrın 22-də Heydər Əliyev Mərkəzində “Viva, Puççini!” konsert proqramı ilə başa çatacaq.

Gülcahan Mirməmməd

Alqışlara layiq “Bülbül vokal məktəbi”

əvvəli səh. 1-də

Orkestrin ifaçıları səhnədə öz yerlərini tutandan, birinci violın alətlərin sazlanmasına nəzarət edəndən sonra Azərbaycanın Rusiya Federasiyasındakı səfi

ri Xalq artisti Polad Bülbüloğlu səhnəyə çıxdı. Hər kəsi salamlayaraq “Bülbül vokal məktəbi” adlı vokal musiqisi konsertinin təşkil olunmasından məmnunluğunu bildirdi: “Deməli, Bülbülün yaratdığı vokal məktəbi yaşayır, çalışır, gənclər bu məktəbdən bəhrələnilir. Mən şadam ki, Yeni il ərəfəsində Ramil Qasımovun yaratdığı və bədii rəhbəri olduğu festival var. Ramil Mobil Əhmədovun, Mobil Əhmədov isə Bülbülün tələbəsi olub. Odur ki, Ramil Bülbülün vokal sənətində

ki mənəvi nəvəsi onun kimi işini davam etdirir. Bu gün dörd yüz nəfərə kimi gənc Bülbül vokal məktəbində oxumaq istəyindədir. Bu hal, mənə Bülbülün oğlu, musiqiçi, keçmiş mədəniyyət naziri

kimi çox sevindirir ki, klassik vokal məktəbinə belə böyük maraq var. İnanıram ki, bu məktəbdə yeni Bülbüllər, Rəşid Behbudovlar, Müslüm Maqomayevlər yetişəcək. Bir daha konsertin təşkilatçılarının dərin təşəkkürümü bildirir, sizin hamınızı qarşıdan gələn Yeni il münasibətilə təbrik edir, müvəffəqiyyətlər arzulayıram”.

Sonra festivalın bədii rəhbəri Əməkdar artist Ramil Mobil Qasımov səhnəyə çıxaraq ideyasının uğurla gerçəkləşməsində göstərdiyi dəstəyə görə Mədəniyyət

Nazirliyinə, Akademik Opera və Balet Teatrının rəhbərliyinə təşəkkür etdi.

Konsertdə ilk ifa olunan əsər Üzeyir Hacıbəylinin “Koroğlu” operasından uvertura və “Çənlibel xoru” oldu. Opera və Balet Teatrının orkestri ilə birlikdə teatrın xor kollektivi (baş xormeyster Əməkdar incəsənət xadimi Sevil Hacıyeva) də konsertdə çıxış etdi. Dirijor teatrın musiqi rəhbəri Əməkdar artist Əyyub Quliyev idi.

“Xəttin şifrəsi”

Azərbaycan xalça sənətinə həsr olunan kitabın təqdimatı

Dekabrın 20-də Milli Xalça Muzeyində xalçaçı rəssam, professor Məmmədhusəyn Hüseynovun “Xəttin şifrəsi” kitabının birinci cildinin təqdimatı keçirildi. Kitab Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə nəşr olunub.

Tədbirin aparıcısı Yazıçılar Birliyinin katibi İlqar Fəhmi çıxış edərək milli rəssamlıqda və klassik poeziyada xətt, naxış, rəsm sənəti haqqında danışdı, kitabla bağlı fikirlərini bölüşdü. Bildirildi ki, kitabda xalçalarda nöqtə və xətt anlayışlarından, bu həndəsi elementlərin Azərbaycan və digər türkdillli xalqların mifologiyə dünyagörüşünə təsirindən bəhs olunur. Burada xalçalarla yanaşı, digər dekorativ-təbiiq sənət nümunələrini də bəzəyən nöqtə və xətlərin yaratdığı semantik mənərlər açıqlanıb. Müəllif uzun illər apardığı araşdırmalar əsasında xətt anlayışına tarixi-fəlsəfi aspektdən yanaşaraq onların rəmzi xüsusiyyətlərini göstərib.

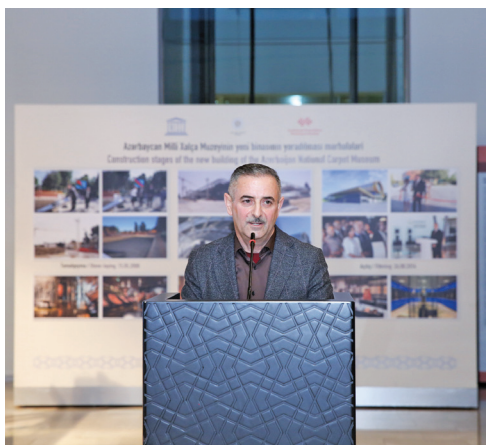
Millət vəkili Cavanşir Feyziyev dedi ki, Məmmədhusəyn Hüseynov tədqiqat əsərində xəttin incəsənətimiz üçün sıradan bir element olmadığını elmi baxımdan əsaslandırır.

O, həmçinin müəllifin “Pazırqı” xalçası ilə bağlı araşdırmasını, bu məlumatın dünya dillərinə tərcümə olunaraq türk xalqlarına məxsusluğunu sübuta yetirməsini yalqışaraq qiymətləndirdi.

Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Fazil Mustafa bildirdi ki, “Xəttin şifrəsi” kitabında xalça sənətimizlə etnoqrafiyamızın ayrılmaz tellər kimi bir-birinə bağlılığı zəngin illüstrativ nümunələrlə təbrik olunur. Bu nümunələrin əsas qismi Milli Xalça Muzeyinin eksponatlarından ibarətdir. Müəllif xətt anlayışının fəlsəfi məqamlarını, inancılardan qaynaqlanan rəmzlərini, qədim palazlarımızda, xalçalarımızda və bu kimi digər nümunələrdə göstərməklə milli mədəni irsimizin zənginliyinə də diqqəti yönəldib.

Kitabın rəyçisi, Milli İncəsənət Muzeyinin direktoru Şirin Məlikova, Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının rektoru Xalq rəssamı Natiq Əliyev müəllifi təbrik edərək bildirdilər ki, ilk cildə müəllif nöqtədən xəttə, xətdən kompozisiyaya qədərki məqamlara diqqət çəkib.

Xalq rəssamı Aydın Rəcəbov, millət vəkili Sabir Rüstəmxanlı, professor Qəzənfər Paşayev, Əməkdar incəsənət xadimi Ziyadın Əliyev kitabın əhəmiyyətini vurğuladırlar.

Qeyd olundu ki, kitab müəllifin böyük zəhməti və geniş tədqiqatçılıq təcrübəsi sayəsində ərəşəyə gəlib. Əsrlərlə Azərbaycanın mədəni irsini zənginləşdirən bu sənətin əlifbası xalqımızın tarixini, dünyagörüşünü, həyat fəlsəfəsini özündə əks etdirən naxışdır. Təbiətin ünsürlərini, canlı və cansız varlıqlarını ifadə edən təsvir növü kimi naxış sənəti stilizənin ən mücərrəd təzahürüdür. “Xəttin şifrəsi” kitabı gələcək tədqiqatçılar üçün dəyərli mənbə rolunu oynayacaq.

Sonda çıxış edən müəllif, Əməkdar rəssam Məmmədhusəyn Hüseynov qonaqlara və kitabın ərəşəyə gəlməsinə dəstək olan qurumlara minnətdarlığını bildirdi.

Lələ Azəri

Milli Kitabxananın 100 illiyi

Ankarada qeyd edilib

Azərbaycan Milli Kitabxanasının 100 illik yubileyi dekabrın 20-də Ankarada, Türkiyə Milli Kitabxanasında qeyd edilib.

Əvvəlcə “Azərbaycan Milli Kitabxanasının nəşrləri” adlı sərginin açılışı olub.

Tədbiri Türkiyə Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kitabxanalar və nəşrlər baş direktoru, Türkiyə Milli Kitabxanasının rəhbəri Taner Beyoğlu açdı. O, qardaş ölkənin nümayəndələrini Türkiyə Milli Kitabxanasında görməkdən məmnun olduğunu vurğulayıb və Azərbaycan Milli Kitabxanasını 100 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib.

Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru professor Kərim Tahirov kitabxananın 100 illik yubileyinin Ankarada qeyd olunmasından məmnunluğunu bildirib. O, iki ölkənin Milli kitabxanaları arasında əməkdaşlıqdan bəhs edərək gələcəkdə bir sıra layihələr nəzərdə tutulduğunu vurğulayıb.

Sonra Azərbaycan Milli Kitabxanası haqqında videoçarx nümayiş olunub.

Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi Kitab sənayesi şöbəsinin müdiri tarix üzrə fəlsəfə doktoru Akif Marifli çıxışında Türkiyə Milli Kitabxanası ilə mütəmadi olaraq keçirilən birgə tədbirlər, kitab təqdimatları haqqında danışdı. Bakıda keçirilən beynəlxalq kitab sərgilərində hər il qardaş ölkənin fəal iştirakını qeyd edib.

Azərbaycanın TÜRKSOY-dakı daimi nümayəndəsi Elçin Qafarlı hər iki ölkənin Milli Kitabxanasına gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıb.

Sonra Azərbaycan Milli Kitabxanasının əməkdaşı Fidan Bayramova kitabxananın 100 illik yubileyi ilə bağlı elektron məlumat bazasının təqdimatını edib.

Yubileyə həsr olunmuş “100 illik yol” adlı film və kitabxananın nəşrləri Türkiyə Milli Kitabxanasına hədiyyə edilib.

Ziya Bünyadovun 100 illiyinə həsr olunmuş

beynəlxalq elmi konfrans

20-21 dekabr tarixlərində AMEA-da akademik Ziya Bünyadovun 100 illiyinə həsr olunmuş “Qədim və müasir Şərq: mənbələr, tədqiqatlar, perspektivlər” mövzusunda beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

AMEA-nın akademik Z.Bünyadov adına Şərqşünaslıq İnstitutunun təşkilatçılığı ilə gerçəkləşən konfransda Azərbaycan, Rusiya, İraq, Misir, Qazaxıstan, Özbəkistan, Ukrayna və Belarusdan alim və mütəxəssislər iştirak ediblər.

AMEA-nın prezidenti akademik İsa Həbibbəyli beynəlxalq elmi konfransın Azərbaycan Prezidentinin bu ilin sentyabrında imzaladığı “Akademik Ziya Bünyadovun 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında” sərəncamına əsasən keçirildiyini diqqətə çatdırıb.

AMEA rəhbəri görkəmli alimin həyat və fəaliyyətindən söz açıb, onun fundamental tədqiqatları ilə Azərbaycan şərqşünaslığı və tarix elmlərinin inkişafına mühüm töhfələr verdiyini söyləyib.

Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutundan akademik Vitali Naumkinin videoçıxışı konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırılıb. Ziya Bünyadovun postsovet məkanında və onun hüddudlarından kənarda tanınan görkəmli ərəşşünas olduğunu deyən V.Naumkin onun Qafqazın, Yaxın Şərqi, Ərəb dünyasının Orta əsrlər tarixini araşdıraraq böyük alim kimi xidmətlərini qeyd edib.

Konfransda “Elmimizin Ziya Bünyadov zirvəsi”, “Ziya Bünyadov – görkəmli mənbəşünas alim kimi”, “Mərkəzi Asiyaın mədəniyyət tarixi akademik Ziya Bünyadovun tədqiqatlarında”, “Ziya Bünyadov və Avropa fondlarındakı Xarəzm əlyazmaları” və digər mövzularda məruzələr dinlənilib.

“Qonağımız var” layihəsində görüş

Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin “Qonağımız var” layihəsi davam edir. Layihə çərçivəsində H.Abbasov adına Mədəniyyət Mərkəzində (Maşfağa qəsəbəsi) Əməkdar artist Kübrabəyim Əliyeva ilə görüş keçirilib.

Tədbirdə öncə tanınmış aktrisanın həyat və yaradıcılığından bəhs edən videoçarx təqdim edilib.

Qeyd olunub ki, Kübrabəyim Əliyeva teatr səhnəsində və televiziya ekranlarında bir-birindən dəyərli, maraqlı rollar ifa edib, müxtəlif obrazlarla tamaşaçılarla qarşılaşmışdır.

Sonra aktrisa çıxış edərək bu peşəyə gəlməsindən, yaratdığı obrazlardan, sevdili rollardan bəhs edib və iştirakçıları maraqlandıran suallara cavab verib.

“Doğma yurdum — Azərbaycan” adlı konsert

Dekabrın 19-da Bakı Şəhər Mədəniyyət Baş İdarəsinin təşkilatçılığı ilə “Heydər Əliyev ili” çərçivəsində Rəşid Behbudov adına Azərbaycan Dövlət Mahni Teatrında “Doğma yurdum – Azərbaycan” adlı konsert keçirilib.

Konsertdən öncə Dövlət Himni səsləndirilib, Ulu öndər Heydər Əliyevin əziz xatirəsi ehtiramla yad edilib.

Sonra Ümummilli liderin həyat və fəaliyyətindən, mədəniyyət və incəsənət sahəsinin inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğıdan söhbət açılıb.

Konsert proqramında Şüvəlan qəsəbə Mədəniyyət evinin solistləri musiqi nömrələri ilə çıxış ediblər. “Səma” rəqs ansamblı isə milli və dünya xalqlarının rəqlərini nümayiş etdirib.

Sonda “Səma” ansamblının üzvləri tədbirlərdə fəal çıxışlarına görə baş idarənin fəxri fərmanları ilə təltif olunublar.

Yerlərdə “Heydər Əliyev İli” tədbirləri davam edir

Kəlbəcər rayon MKS-də (müvəqqəti Gəncə şəhərində yerləşir) “Tarix yazan insan – Ümummilli lider Heydər Əliyev” başlığı altında tədbir keçirilib. Qeyd olunub ki, Ümummilli lider Heydər Əliyev həmişə xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinin qorunmasını, mədəniyyətimizin inkişafını, adət-ənənələrimizi diqqətdə saxlayıb. Sonda dahi siyasətçinin həyat yolunu və siyasi fəaliyyətini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Sumqayıt Dövlət Rəsm Qalereyasının təşkilatçılığı, Mədəniyyət İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Sumqayıt şəhər komitəsinin dəstəyi ilə şəhərdəki Heydər Əliyev Mərkəzində “Heydər Əliyevin şah əsəri – müstəqil Azərbaycan” adlı sərgi-tədbir keçirilib.

Çıxış edənlər Heydər Əliyevin Azərbaycan mədəniyyətinə, ədəbiyyatına, incəsənətinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan danışdılar. Sumqayıt şəhər Əhməd Bakıxanov adına 1 nömrəli və Səid Rüstəmov adına 3 nömrəli uşaq incəsənət məktəbləri şagirdlərinin təqdim etdiyi maraqlı musiqi proqramı tədbirə xüsusi rəng qatıb. Sərgidə ümumilikdə 30 sənət adamının 70-dən çox rəsm və əl işləri nümayiş etdirilib.

Qazax-Tovuz RMI-nin dəstəyi, Qazax rayon MKS-nin təşkilatçılığı ilə Qazaxdakı Ədəbiyyat Muzeyində Əməkdar mədəniyyət işçisi, F.Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanasının elmi işlər üzrə direktor müavini Zahirə Cabirin (Dadaşova) Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr etdiyi “Böyük azərbaycanlı” adlı hekayələr kitabının təqdimat mərasimi keçirilib.

Çıxış edənlər kitabın ideya-bədii məzəyyetlərindən söz açıb, nəşrdə yer alan bədii nümunələrin kiçik-yaşlı oxucuların marağına səbəb olacağını bildiriblər.

Daha sonra Respublika Uşaq Kitabxanası əməkdaşlarının kitabdakı “Ana laylası” və “Heydər zirvəsi” adlı hekayələr üzrə hazırladığı slayd nümayiş olunub.

Sonda müəllif kitabının ərsəyə gəlməsindən danışdı, nəşri kitabxanaya təqdim edib.

Masallı rayon Mərkəzi Kitabxanasında rayon Ağsaqqallar Şurası ilə birgə “Milli-mənəvi dəyərlərimizin inkişafında Heydər Əliyev strategiyası” mövzusunda dəyirmi masa keçirilib.

Tədbirdə Ulu öndərin milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və təbliğində, elm, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin himayə olunmasında misilsiz rolundan söhbət açılib, Heydər Əliyev Fondunun mədəniyyət sahəsində həyata keçirdiyi layihələrin milli-mənəvi dəyərlərin inkişafına xidmət etdiyi diqqətə çatdırılıb.

Qeyd olunub ki, Heydər Əliyevin milli-mənəvi dəyərlərin qorunması və inkişafı naminə gördüyü işlər hər bir azərbaycanlıya ümummilli dəyərlərin keşiyində dayanmağa səsləyən ən böyük nümunədir.

Hazırladı: N.Məmmədli

Astarada Ziya Bünyadovun 100 illiyi qeyd olunub

Astara rayon Mərkəzi Kitabxanasında görkəmli tarixçi və şərqşünas-alim, ictimai xadim, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, akademik Ziya Bünyadovun (1923–1997) 100 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbirdə Astara şəhər Z.Bünyadov adına 2 nömrəli tam orta məktəbin müəllim və şagird kollektivi iştirak edib.

Çıxışlarda Astarada dünyaya gələn mərhum akademikin zəngin və mənalı ömür yolundan, şərqşünaslıq elminin inkişafındakı müstəsna xidmətlərindən, yüksək insani keyfiyyətlərindən söhbət açılib. Onun istedadlı bir alim kimi həm də respublikamızın hüduqlarından uzaqlarda böyük nüfuz qazandığı vurğulanıb.

Sonda tədbir iştirakçıları Ziya Bünyadovun əsərlərindən ibarət sərgi ilə tanış olublar.

Böyük çillə qızılı payıza nöqtə qoydu...

əvvəli səh. 1-də

Böyük ozanımız Dədə Ələsgər də “Çəkməyə” rədifli qoşmasını əbəz yərə bu misralarla başlamırdı:

*İnsan payız ölə, yazda dirilə,
Zimistanda boran-qarı çəkməyə...*

Xalq təqviminə əsasən, qış fəslə üç hissəyə bölünür: dekabrın 21-dən yanvarın 30-dək Böyük çillə, yanvarın 31-dən fevralın 19-dək Kiçik çillə, fevralın 20-dən martın 20-dək isə Boz ay.

Dekabrın 21-i gecənin ən uzun, gündüzün isə ən qısa olduğu vaxtdır. Həmin çağdan gecələr yavaş-yavaş qısalmağa, gündüzlər isə uzanmağa başlayır. Bu, martın 21-dək davam edir, həmin gün yaz gecə-gündüz bərabərliyi hadisəsi baş verir.

Ötən gün qış fəslə xezanın ömrünə müvəqqəti nöqtə qoydu. Artıq Böyük çillənin ikinci günüdür. Bir sıra bölgələrimizdə qızılı rəngə boyanmış torpaq ağ yorğanı üzərinə çəkib...

Arzumuz budur ki, “Böyük çillə” adı kimi bizlərə çilə yaşatmasın.

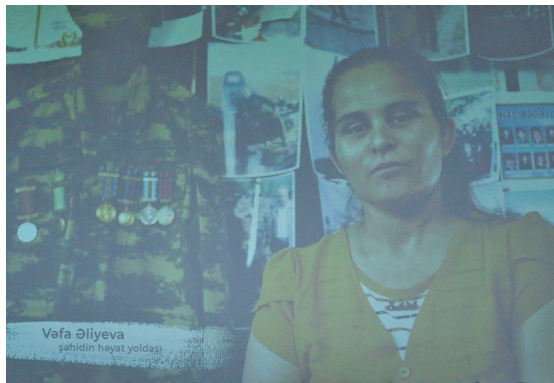
F.Yunisli

4 region

Dekabrın 20-də Nizami Kino Mərkəzində Mədəniyyət Nazirliyi Respublika “Xatirə Kitabı” redaksiyasının “Vətən daşı... və ya 44 günün dastanı” layihəsi əsasında çəkilmiş növbəti 4 film nümayiş olunub. Filmlər Vətən müharibəsində həlak olmuş Murad Əsədov, Dəyanət Əliyev, Toğrul Abbasov və Mətləb Quliyevin şərəfli həyat və döyüş yolunu özündə əks etdirir. Ağcabədi rayonunda dünyaya gələn bu igidlər 44 günlük Zəfər yolunun şəhid yolçularıdır.

Şəhid ailələri üzvlərinin də iştirakı ilə keçirilən tədbirdə ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçənlərin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olunub.

Tədbirin aparıcısı aktrisa Zülfüyə Eldarqızı bildirib ki, Ümummilli lider Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaradılmış və onun xeyir-duası ilə fəaliyyətə başlamış Respublika “Xatirə Kitabı” redaksiyası müharibə ağırılarını özündə gəniş əks etdirən ensiklopedik tarixi salnamədir. Kitabda İkinci Dünya müharibəsi, 20 Yanvar faciəsi, Birinci və İkinci Qarabağ müharibələrində, eləcə də ötən əsrin 80-ci illərində Əfqanıstanda beynəlmillə borcunu yerinə yetirərək həlak olmuş şəxslər, itkin düşmüş, əsir götürülmüş vətəndaşlarımız haqqında materiallar dərc edilir. “Xatirə Kitabı” redaksiyasının “Bakı-Xəbər” qəzeti ilə birgə layihə əsasında “Şəhidlər Olmaz, Vətən bölünməz!” seriyasından kitablar da hazırlanaraq çap olunur.

Tədbirdə Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynov, Azərbaycan Mətbuat Şurası İdarə Heyətinin üzvü, “Bakı-Xəbər” qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev, Müdafiə Nazirliyinin Şəxsi Həyat Baş İdarəsinin Qadınlar və hərbi qulluqçuların ailələri ilə iş üzrə şöbəsinin müdiri Zümrüd Səmədova, təqdimatı keçirilən filmlərin ssenari müəllifi və rejissoru Vüsal Nuru, “Xatirə Kitabı” re-

daksiyasının baş redaktoru Nəzakət Məmmədova çıxış etdilər.

Diqqətə çatdırılıb ki, ötən dövr ərzində Respublika “Xatirə Kitabı”nın iyirmiyə yaxın cildi çap olunub. Xatirə kitablarının nəşri həm də ona daləlt edir ki, heç kim unudulmur, heç nə yaddan çıxmur. Çıxışlarda “Xatirə Kitabı” redaksiyasının “Vətən daşı... və ya 44 günün dastanı” layihəsinin əhəmiyyəti də vurğulanıb.

Salyanda Qulu Əsgərovun xatirə gecəsi

Salyan rayon Mədəniyyət Mərkəzi və şəhər klublarının birgə təşkilatçılığı ilə unudulmaz xanəndə, bəstəkar və pedaqoq Qulu Əsgərovun (1928–1987) anadan olmasının 95 illik yubileyi münasibətilə xatirə gecəsi təşkil olunub.

Tədbirdə sənətkarın yaxınları, ziyalılar, mədəniyyət və ictimaiyyət nümayəndələri iştirak ediblər. Əvvəlcə sənətkarın məzarı ziyarət olunub.

Tədbirdə qeyd olunub ki, Qulu Əsgərov muğam dəsgahlarını yüksək peşəkarlıqla və ən incə cizgilərlə dinləyiciyə çatdırı bilirdi.

Yaradıcı xanəndə olan Q.Əsgərov xalq arasında dillər əzbəri olan bir sıra mahnı və təsniflərin müəllifidir. Onun lent yazıları AZTV-nin “qızıl fond”unda qorunur. Xanəndə uzun illər Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrında solist kimi çalışaraq muğam operalarında yadda qalan obrazlar yaradıb. Bunların sırasında Zeyd, Məcnun, İbn Salam, Kərəm, Aşıq Qərib, Şah İsmayıl kimi baş rolları göstərmək olar.

Q.Əsgərov eyni zamanda pedaqoq kimi Azərbaycan Dövlət İncəsənət İnstitutunda (indiki ADMLU) Muğam kafedrasının baş müəllimi və müdiri vəzifələ-

rində çalışıb, xanəndəlik sənəti üzrə gənclərin yetişdirilməsinə öz töhfəsini verib.

Bədii hissədə vaxtilə xanəndənin repertuarında yer almış mahnılar ifa olunub. Konsertlərinin lent yazıları və Kürçaylı Məm-

ədovun “Əziz dostum”a gedən yol” filmi nümayiş etdirilib.

Sonda sənətkarın oğlu Rahab Əsgərov çıxış edərək atası haqqında xatirələrini bölüşüb, tədbir iştirakçlarına təşəkkürünü bildi-

“Pantomima buketi” Biləsuvarda göstərilib

Mədəniyyət Nazirliyinin təşəbbüsü ilə “Heydər Əliyev İli” və Azərbaycan peşəkar teatrının yaranmasının 150 illiyi münasibətilə teatrların qastrol səfərləri davam edir.

Aksiya çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı “Pantomima buketi” tamaşasını Biləsuvar rayon Gənclər evində nümayiş etdirib.

Səhnə əsərini rayonun icra başçısı Faiq Qürbətov, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, mədəniyyət işçiləri və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri izləyiblər.

Tamaşanın müəllifi teatrın bədii rəhbəri və baş rejissoru Xalq artisti Bəxtiyar Xanazadədir. Musiqi tərtibatı Əməkdar artist Elman Rəfiyevə, rəsmlərin quruluşu isə Bəxtiyar Xanazadəyə məxsusdur.

Qarışıq nömrələr əsasında hazırlanan səhnə əsəri teatrsevərlər tərəfindən böyük maraqla və alqışlarla qarşılanıb.

Aksiya çərçivəsində Azərbaycan Dövlət Pantomima Teatrı “Pantomima buketi” tamaşasını Biləsuvar rayon Gənclər evində nümayiş etdirib.

Səhnə əsərini rayonun icra başçısı Faiq Qürbətov, rayonun hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, mədəniyyət işçiləri və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri izləyiblər.

Tamaşanın müəllifi teatrın bədii rəhbəri və baş rejissoru Xalq artisti Bəxtiyar Xanazadədir. Musiqi tərtibatı Əməkdar artist Elman Rəfiyevə, rəsmlərin quruluşu isə Bəxtiyar Xanazadəyə məxsusdur.

Qarışıq nömrələr əsasında hazırlanan səhnə əsəri teatrsevərlər tərəfindən böyük maraqla və alqışlarla qarşılanıb.

Sumqayıtda “Uçqun”a baxış

Sumqayıt Dövlət Dram Teatrında türkiyəli yazır Tuncer Cücanoghlunun “Uçqun” əsəri üzrə hazırlanmış tamaşaya daxili baxış keçirilib.

Tamaşanın quruluşçu rejissoru Vəlif Məmmədov, quruluşçu rəssamı Nizami Dadaşov, musiqi tərtibatçısı sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Telman Qəniyevdir. Əsər insanların daxilindəki xofdan, tabudan, zərərli köhnə adətlərdən qurtulmaq, mübariz olmaq, sevgisinin arxasında dayanmaq kimi dəyərlərdən bəhs edir.

Nümayişdən sonra muzakirədə teatrın direktor əvəzi Əməkdar artist Vidadi Məmmədov, baş rejissor Xalq artisti Firudin Məhərrəmov, bədii şura və yaradıcı heyətin üzvləri fikirlərini bölüşüblər.

Tamaşanın ümumən uğurlu alındığı vurğulanıb və yanvar ayında premyeranın keçirilməsi qərara alınıb.

100 yaşlı “Zaqatala”

Bu il bölgə mətbuatında özünəməxsus dəst-xətti ilə seçilən “Zaqatala” qəzetinin 100 illiyidir. 1923-cü ildə “Zaqatala kəndçisi” adı ilə fəaliyyətə başlayan mətbu orqanın zəngin tarixi var.

Qəzetin 100 illiyi münasibətilə dekabrın 19-da Zaqatala rayon Heydər Əliyev Mərkəzində tədbir keçirilib. Tədbirdə rayon rəhbərliyi, qəzetin əməkdaşları, media nümayəndələri, ziyalılar iştirak ediblər. Əvvəlcə mərkəzin foyesində qəzetin ötən dövrdəki fəaliyyətini əks etdirən sərgiyə baxış olub.

“Zaqatala” qəzetinin redaktoru Əməkdar mədəniyyət işçisi İbrahim İbrahimovun “Bir əsrlik salnaməçilik yolu” mövzusunda məruzəsi dinlənib. Qeyd olunub ki, qəzet müxtəlif illərdə fərqli adlarla çıxıb, 1991-ci ildən “Zaqatala” adı ilə nəşr edilir. Qəzet fəaliyyət göstərdiyi illər ərzində 4 dəfə əlifba, 3 dəfə çap texnologiyasını dəyişib.

“Xalq qəzeti”nin bölgə müxbiri İlqar Həsənov, Qax rayonunda çıxan “Şəlalə” qəzetinin redaktoru Xaver Əfəndiyeva, Zərdabda

nəşr olunan “Əkinçi” qəzetinin redaktoru İsməddin Əhmədov, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, qəzetin yazarlarından Həşim İsmayilov çıxış ediblər.

Zaqatala Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Mübariz Əhmədovda qəzetin rayonun ictimai-siyasi və mədəni həyatındakı rolunu xüsusi vurğulayıb, kollektivə təbriklərini çatdırıb.

Sonda kollektivə rayon İcra Hakimiyyətinin fəxri fərmanı təqdim olunub.

Məktəblilərə bəşəri bələnin fəsadlarından söz açılib

Ağstafa rayon Heydər Əliyev Mərkəzi, rayon Polis Şöbəsi, Qazax-Tovuz Regional Gənclər və İdman İdarəsi Ağstafa sektorunun təşkilatçılığı ilə Ağstafa şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbdə “Narkomaniyaya yox deyirik!” mövzusunda maarifləndirici tədbir keçirilib.

Çıxışlarda narkomaniyanın törətdiyi ciddi fəsadlar haqqında məlumat verilib, onun bəşəriyyəti narahat edən ən ciddi sosial bəlalardan olduğu bildirilib. Qeyd olunub ki, artıq narkotik asılılıq dünyada müxtəlif əhali qrupları arasında geniş yayıldığına görə tibbi problemdən sosial problemə çevrilib. Problemin həllinə xidmət edən mühüm addımlardan biri və ən əsası qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsi, o cümlədən maarifləndirmə işinin lazımı səviyyədə qurulmasıdır. Ölkəmizdə bu bələnin qarşısının alınması istiqamətində davamlı işlər görülür.

Tədbir muzakirə formatında davam edib, məktəbliləri maraqlandıran suallar cavablandırılıb.

Tariximizə xitab edən sənətkar

Heykəltaraş Görüş Babayevin 80 illiyi münasibətilə sərgisi açılıb

2014-cü ildə ondan qəzetimiz üçün müsahibə almış, söhbətimizə "Səmaya boylanın rənglər" adını vermişdim. Təxminən 9 il sonra, dekabrın 19-da Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının Vəcihə Səmədova adına sərgi salonunda 80 illik yubileyinə həsr edilən sərgisinin açılışındayam.

Heykəltaraş, Əməkdar rəssam Görüş Babayevin (Görüş Nürəddinoğlu) rənglər dünyası sanki bir musiqidir, melodiyadır. Həzin ladlar kimi bir-birini izləyir bu rəng dünyası. Qocaman rəssamın rənglərə məxsusi münasibəti, rəng duyumu bəlkə də uşaqlıqdan musiqi təhsili alması ilə bağlıdır.

Açılışdan əvvəl sərgi məkanını gəzirəm. Rəssamlar haqqında deyilmiş fikirləri xatırlayıram. Onlar mühtə başqalarına nisbətən daha incə hiss edirlər. Fırçanın sahibinə verdiyi azadlığı həyatında ən azı bir dəfə əlinə fırcı almış insanlar daha yaxşı anılayar, mənəcə. Müasir rəssamların bəziləri rəsm çəkmək həvəsini meditasiya forması adlandırırlar, digərləri üçün bu, emosiyaları ifadə etmək, bəzilərinə görə, peşəkar vəzifələrin öhdəsindən daha yaxşı gəlmək üçün bir üsuldur. Amma gerçəklik budur ki, əsl sənət müəllifinin həyatında mühüm rol oynayır, insanları düşündürür...

Məni bu düşüncələrdən Xalq rəssamı, Azərbaycan Rəssamlar

İttifaqının sədri Fərhad Xəlilovun səsi ayırır. Budur, artıq sərginin açılış mərasimi başlanırlar.

Fərhad müəllim qonaqları salamladı. Görüş Babayevə hələ tələbəlik illərindən dostluq etdiklərini dedi. O, həmkarını yubileyi münasibətilə təbrik etdi, yaradıcılıq uğurları arzuladı.

ADA Universitetinin rektoru professor Hafız Paşayev yubiley sərgisi münasibətilə Görüş Babayevi təbrik etdi, onunla uzun illərdir dostluq etdiklərini diqqətə çatdırdı. Rektor "Dədə Qorqud" heykəlinin hazırlanması ilə bağlı apardıqları fikir mübadiləsini, müxtəlif birgə layihələri barədə söz açdı, ADA Universitetinin Qəzax bölməsinin həyatında heykəltaraş tərəfindən Fəridun bəy Köçərli və onun həyat yoldaşı Badisəbə xanımın heykəllərinin ustalıqla yaradıldığını dedi.

Millət vəkili akademik Rafael Hüseynov ilin sonuna yaxın bayramın bayrama qarışdığını bildirdi:

"Rəssam, bəstəkar, şair gözəllik yaradanda dünyanı daha da gözəl edirlər. Görüş müəllimin müxtəlif illərdə yaratdığı əsərlər bir yere toplanıb il əyrində seyrçilərə təqdim olunursa, bu da bir bayramdır. 2023-cü il başa çatır. İl əyrində, qərribə də olsa, insan həm keçmişə, həm də gələcəyə baxmaq istəyir. Görüş müəllimin daxili dünyası yaratmaq eşqi ilə dolu olduğu üçün o, 80 yaşında da gəncdir və həmişə gələcəyə baxır..."

Görüş Babayevin Azərbaycan heykəltaraşlığındakı rolu barədə danışan akademik dedi: "Azərbaycanlılar istedadlı xalqdır və o istedadlardan birinin ünvanı da Görüş Babayevdir. Onun sənətə gəlişi təbii idi, qandan gələn bir məsələ

idi. Biz 70-ci illərdə tələbə olarkən əl-əl gəzən kitablar var idi: yazıçı-jurnalist Nürəddin Babayevin kitabları. Onun kitablarında gəncliyə nəsihətlər var idi. O, Azərbaycan gəncliyinə necə vətəndaş olmağı öyrədirdi. Həmin bu tərbiyəni evdə övladlarına da verirdi. Görüş Babayev hələ yeniyetmə çağlarından bu tərbiyədən irəli gələrək öz şəxsiyyəti, öz sənəti ilə incəsənətdə yeri olan bir insana çevrilə bildi. Onun yaratdığı əsərlərin böyük bir hissəsi məhz Azərbaycan tarixi ilə bağlıdır. Bu gün bu əsərləri izləyərkən hər birində duyğusalılıq hiss olunur. Heykəltaraşlığındakı plastika, xırda cizgilərə qədər getmək prinsipi rənglərə olan hisslərdən irəli gəlir. O, şeir də yazır, rəsm də çəkir, ruhunun ifadəsi olan bütöv kompozisiyalı heykəllər də yaradır. Biz heykəltaraşlıq sənətimizdə Görüş Babayev məktəbinin də qədrini

bilməliyik. Ənənə itmədən gələcək zamanlara ötürülməlidir..."

Xalq rəssamı Fuad Salayev də yubilyar sənət dostuna təbriklərini çatdırdı.

Yubilyar heykəltaraş çıxış edərək sərgiyə qatılan hər kəsə minnətdarlığını bildirdi. Ən böyük arzusu isə belə oldu: "10 ildən sonra burada iştirak edən hər bir kəsə bərabər 90 illiyimlə bağlı sərgimdə görüşmək arzusu ilə".

Sonra qonaqlar sərgi ilə tanış oldular. Sərgidə Görüş Babayevin 50-yə yaxın heykəltaraşlıq və rəngkarlıq nümunəsi sənətsevərlərin ixtiyarına verilib.

Sərgi dekabrın 29-dək ziyarət üçün açıq olacaq.

Qeyd edək ki, Görüş Babayev 17 fevral 1943-cü ildə Bakıda anadan olub. 12 nömrəli Musiqi məktəbində (fortepiano sinfi) oxuyub. 1959-cu ildə Ə.Əzimzadə adına Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbinin Heykəltaraşlıq şöbəsi-

nə daxil olub. Məktəbi bitirdikdən sonra təhsilini Leningrad (Sankt-Peterburq) Rəssamlıq Akademiyasının Monumental heykəltaraşlıq fakültəsində davam etdirib. Bakıya qayıtdıqdan sonra Ömer Eldarovun rəhbərliyi altında yaradıcılıq emalatxanasında çalışıb.

Onun əsərləri sırasında Mirzə Şəfi Vazehin Gəncədə ucaldılan abidəsi, Bakıda "Dədə Qorqud", Türkiyənin Ərzurum şəhərində "Arfa çalan qız", Sumqayıtda "Nizami Gəncəvi", "20 Yanvar şəhidlərinə abidə" və başqalarını qeyd edə bilərik. Nizami Gəncəvinin Rusiyanın Sankt-Peterburq şəhərində ucaldılan heykəlinin də müəllifi Görüş Babayevdir.

Görüş Babayev 10 il Türkiyədə heykəltaraşlıqdan dərs deyib və "Türkiyə yuxuları" silsiləsindən əsərlər işləyib.

L.Azəri

Bizi “Şuşadan İtaliyaya” aparan yolun yeni yolçuları

Hər günü zövqəoxşayan musiqilərlə süslənən Azərbaycan Vokalçılar III Beynəlxalq Festivalı (15–22 dekabr) bizləri yeni səslərlə də tanış etdi.

Dekabrın 18-də Bülbülün memorial muzeyində keçirilən "Şuşadan İtaliyaya" adlı konsert proqramında Əməkdar artist Ramil Qasimovun yaratdığı Bülbül vokal məktəbinin tələbələri çıxış etdilər.

Gənc vokalçılar Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" əsərindən Asyanın mahnısını və Gülçöhrənin nələsinə, Aşef Zeynallı, Niyazi, Fikrət Əmirov, Tofiq Quliyev, Süleyman Ələsgərov və Səid Rüstəmovun mahnı və romanslarını, xalq mahnılarını ifa etdilər. Proqrama Avropa bəstəkarlarının əsərləri də daxil edilmişdi. Ernesto de Kurtis, Ciovanni Bonocini, Şarl-

Kamill Sen-Sans, Georq Friderix Həndel kimi müəlliflərin kiçik həcmli vokal əsərlərini gənc ifaçıların səsinə dinləmək xoş oldu.

Konsertmeyster Aygün Muradovanın müşayiəti ilə çıxış edən

Şaban Cəfərov, Mehdi Niftəliyev, Amil Nuri, Nəzrin Mansırlı, Ərşad Heydərov, İbrahim Quliyev, Aytac Nəsibova, Fidan Sultanova, Elşən Məmmədov, Kənan Sultanov, Parsa Khaev, Lale Na-

mazova, Əli Vahidov, Gülüm Salimova, Nuray Qəmbərzadə və Günay Məmmədovanın səsinin tezliklə daha böyük səhnələrdən eşidəcəyimizə ümidliyik.

...Təxminən bir əsr öncə Azərbaycandan, Şuşadan ali vokal təhsili almaq üçün ilk cığır açıldı: sonradan milli vokal sənətinin istiqamətini müəyyən edəcək, Azərbaycan bəstəkarlarını romans, opera yazmağa həvəsləndirəcək Bülbül bu yolla İtaliyaya getdi və qayıtdı...

...Əgər bu gün Azərbaycan vokal məktəbinin yetirmələri opera ifaçılığının "Məkkə"si sayılan İtaliyada təkcə təhsil almırlar, həm də bütün Avropa səhnələrini öz istedadları ilə fəth edirlərsə, Şuşadan İtaliyaya aparan yolları gedənlərimiz çox olacaq.

Gülçəhan Mirməmməd

Əməkdar artistlər İnəbə Babayeva (vokal) və Zülfüyyə Sadıqovanın (fortepiano) təqdimatında keçirilən konsert tamaşaçılara tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılandı.

Proqramda A.Falconieri, V.Bellini, N.Rimski-Korsakov, S.Raxmaninov, F.Loeven, C.Puççini, Ü.Hacıbəyli, Q.Qarayev və T.Quliyevin yaradıcılığından vokal nümunələr, sonda isə "Qoy güllüm gəlsin, ay nənə" xalq mahnısı səsləndi.

Sonda Xalq artisti, professor Xuraman Qasimova səhnəyə çıxaraq İnəbə Babayevini təbrik etdi, ona təşəkkürünü bildirərək daha böyük uğurlar arzuladı.

Festival çərçivəsində dekabrın 19-da Milli Konservatoriya nəzdindəki Musiqi Kollecinə keçirilən konsert isə görkəmli opera ifaçısı, SSRİ Xalq artisti Lütfiyar İmanovun xatirəsinə həsr olunmuşdu.

Musiqi Kolleci tələbələrinin ifasında dünya və Azərbaycan bəstəkarlarının əsərləri, korifey sənətkarın repertuarında geniş yer tutan vokal nümunələri səsləndirildi.

Lalə Həmidə

“Heydər Əliyev ili”

Mədəniyyətimizin böyük hamisi

Ümummilli lider Heydər Əliyev böyük siyasətdə olduğu bir qərindən artıq dövrə, doğma xalqının taleyində tarixi rol oynamaqla bərabər, mədəni irsimizin qorunması və zənginləşdirilməsi, milli incəsənətin, ədəbiyyatın inkişafı, respublikada mədəni-maarif işinin qabaqcad səviyyədə təşkil sahəsində də müstəsna xidmətlər göstərmiş.

Heydər Əliyevin mədəniyyətə diqqət və qayğısı onun dövlət xadimi kimi fəaliyyətinin bütün mərhələlərində – sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi illərdə, Moskvada, SSRİ rəhbərliyində çalışdığı vaxtda və müstəqil Azərbaycana onillik prezidentiyyəti dövründə tarixin yaddaşına çoxsaylı səhifələrlə yazılıb. O, hər zaman və hər yerdə Azərbaycan mədəniyyətinin böyük hamisi olub. Bununla bağlı illərin xronikəsindən seçdiyimiz məqamları "Heydər Əliyev ili"nə töhfə olaraq diqqətinizə təqdim edirik...

İllərin xronikəsindən (88)

1999-cu il 6 dekabr

Prezident Heydər Əliyev rəqqasə Roza Cəlilova, opera müğəniləri Lütfiyar İmanov, Mariya Titarenko, aktrisa Fərəngiz Şərifova, şerqşünas Əli Əsgər Məmmədov və şair Fikrət Sadiq fərdi təqaüdlərin ("Azərbaycan Respublikasının ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinə dövlət qayğısının artırılması haqqında" 10 noyabr 1997-ci il tarixli fərmana uyğun olaraq) verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet Teatrının balet truppası işçilərinin sosial təminatını yaxşılaşdırmaq haqqında sərəncam imzalayıb. Balet truppası üzvlərinin aylıq maaşı 2000-ci il yanvarın 1-dən orta hesabla 5 dəfə artırılıb.

1999-cu il 10 dekabr

Akademik Milli Dram Teatrında Xalq şairi Nəbi Xəzrinin 75 illiyi münasibətilə yeni quruluşda səhnələşdirilmiş "Burla xatın" mənşəsinin tamaşasına baxılıb. Tamaşadan sonra yaradıcı kollektivin üzvləri ilə səhnə arxasında görüşüb.

"...*Hər bir səhnə əsərinin əsası yazılmış pyesdir. Bizim hörmətli şairimiz, yazıçımız, dramaturqumuz Nəbi Xəzri tariximizin qədim dövrünə aid olan, millətimizin kökünü tanıdan hadisələri qələmə alıbdir... Təbii, keçmişdə bizim tarixşünaslar xalqımızın tarixinin ayrı-ayrı dövrlərini yazıblar və bizim üçün bu barədə ən ulu olan da "Kitabi-Dədə Qorqud"dur. Bu, Azərbaycan xalqının, türklərin dərin köklərinin çox dəyərli nümunəsidir. Biz "Kitabi-Dədə Qorqud"un 1300 illik yubileyi haqqında qərarlar qəbul edəndə gördük ki, bizim tədqiqatçılarımız da ... ədəbiyyatçılarımız da əsərlər yazıblar. Ancaq bunlar hamısı azdır. Çünki "Kitabi-Dədə Qorqud" ele bir zəngin xəzinədir ki, onun bugünkü nəsilərlə və gələcək nəsillərə aydın, açıq və anlaşıla bilən şəkildə çatdırılması, birinci – zəhmət tələb edir, ikincisi də istedad çox vacibdir. Bu baxımdan Nəbi Xəzrinin çəkdiyi zəhməti mən xüsusi qiymətləndirirəm. Bilirəm, Nəbi Xəzri hələ 70-ci illərdə bunu poema kimi yazıbdır. Sonra bunu mənşə drama çeviribdir və indi biz "Dədə Qorqud"un 1300 illik yubileyi tədbirlərini keçdikdən sonra bu əsərin müasirliyi bu gün üçün və gələcək üçün çox vacib olduğu aşkar oldu. Çox məmnunam ki, bizim Milli Dram Teatrımız bu əsəri hazırlayıb...*

...*Teatr gerek yeni-yeni əsərlər yaratsın. Bizim teatrımız həmişə xalqımızın fəxridir. Çünki bu, Azərbaycan xalqının dünyəvi xalq olduğunu göstərir... Şübhəsiz, başqa nümunələr də vardır ki, bizim xalqımızın ümumbəşəri dəyərlərdən həmişə bəhrələndiyini göstəribdir. Mən sizin zəhmətinizi bilərəm. Həmişə demişəm, aktyor sənəti kimi zəhmətkeş sənət yoxdur. Heç neftçilərin də sənəti bu qədər zəhmət tələb edən deyil. Yaxud da ki, yerin altından kömür çıxaranların və başqalarının da. Ancaq təbii, bu sənətə təsadüfi adamlar gələ bilməzlər. Bu sənətə ancaq sənəti sevməli gələ bilər, sənətə aşiq olanlar gələ bilər. Müəllim olmaq, həkim olmaq, yaxud mühəndis, agronom, iqtisadçı olmaq və başqa işlər elədir ki, kütləvi xarakter daşıyır. Təbii, orada da istedadlı adamlar olmalıdır. Amma incəsənət beledir ki, bunun üçün həm gerek istedad olsun, həm də incəsənətə bağlılıq, sevgi olsun. Xüsusən teatr kimi bir incəsənət növü. Teatrda gerek səhnədə hazırlaşsan, bir, iki, on, on beş dəfə meşq edəsən. Sonra bir dəfə çıxasan səhnəyə, camaata bunu göstərəsən. Təbii ki, bu, çox ağır bir prosesdir. Siz də bu işin fədailəriniz. Mən istəyirəm ki, siz həmişə fədai olasınız. Teatrımız yaşasın, inkişaf etsin və daha da yüksəlsin...*

1999-cu il 12 dekabr

Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio Günü münasibətilə keçirilən şənlikdə iştirak edib.

1999-cu il 25 dekabr

Azərbaycan milli xoreografiya sənətinin inkişafında böyük xidmətlərinə görə Əminə Dilibazinin "İstiqlal" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında fərman imzalayıb. Xalq artisti Əminə Dilibaziyə 80 illik yubileyi münasibətilə təbrik məktubu göndərib.

1999-cu il 28 dekabr

XXI əsr ərəfəsində dövlət quruculuğu, elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrdə əldə olunan nailiyyətləri nümayiş etdirmək məqsədilə "Azərbaycan – 2000" kitabının nəşri haqqında sərəncam imzalayıb. Kitabın yazılması və çapa hazırlanması üçün baş redaksiya heyəti yaradılıb.

UNESCO-nun təşəbbüsü ilə BMT tərəfindən elan edilən 2000-ci il – "Sülh Mədəniyyəti ili"nin Azərbaycanda qeyd olunması üçün sərəncam imzalayıb.

Azərbaycan təsviri sənətinin və kinematografiyasının inkişafında ki xidmətlərinə görə Əminə Nəcəfzadənin "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında fərman imzalayıb. Xalq rəssamı Kamil Nəcəfzadəni 70 illik yubileyi münasibətilə təbrik edib.

1999-cu il 31 dekabr

Gənc müğənni Surxay Əsgərovu və onun atasını, həmçinin ölkəmizin səkkiz milyoncu vətəndaşının valideynlərini qəbul edib. Hər iki ailəyə yeni mənzillərin açarını təqdim edib.

Müslüm Maqomayevin nəzarəti altında Bakı Musiqi Akademiyasında təhsil alan Surxay Əsgərova tövsiyələrini verib. "Müslüm Maqomayev sənətin kimi, çox gənc vaxtlarından öz səsinə bürüzə verdi, öz istedadını göstərdi. Ancaq doğru-düzgün istiqamət götürdü. Yeni yüksək və çox gözəl musiqi təhsili alıbdir... Sən Müslüm Maqomayevin məsləhətlərinə qulaq as. Çünki o, bu həyat yolunu keçibdir və güman edəmirəm ki, sən də keçəcəksən və Azərbaycanın böyük müğənnisi olacaqsan..."

İdman Oyunları Sarayında uşaqların Yeni il təhniyində iştirak edib.

Hazırladı: V.Orxan
(davamı var)

Xəbər verdiyimiz kimi, Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə Azərbaycan Respublikası Kino Agentliyinin (ARKA) ssenari laboratoriyası nəzdində ssenarinin inkişaf proqramı yaradılıb. Dekabrın 11-də Nizami Kino Mərkəzində sözügedən proqram çərçivəsində film layihələri müsabiqəsinin inkişafına yönləndirilmiş ssenarilərin ilkin dinləmələri keçirildi. Dinləmələr tanınmış türkiyəli kinorejissor və ssenarist, Berlin Film Festivalının qalibi Semih Kaplanoğlu tərəfindən aparılır.

“Ssenaridə duyğularımız əks olunmasa, o, dərin təsir göstərə bilməz” deyəən sənətkarla Nizami Kino Mərkəzində görüşüb həmsöhbət olduq.

– *Semih bəy, Azərbaycan kinosu haqqında nə dərəcədə məlumatlısınız?*

– Etiraf edirəm ki, sovet dönmə Azərbaycan kinosu haqqında çox bilgilim yoxdur. Hərçənd o filmlərə də baxmaqda fayda var. Yeni Azərbaycan kinosundan rejissorlar Elçin Musaoğlu, Asif Rüstəmov və İlqar Nəcəfi tanıyıram, filmlərini izləmişəm. Beynəlxalq festivallarda onlarla birgə münisiflər heyətində təmsil olunmuşuq.

– *Bu tanışlıq sizdə Azərbaycan kinosunun gələcəyi ilə bağlı hansı təsəvvürü yaradır?*

– Azərbaycan uzun illər SSRİ-nin tərkibində olub. Hazırda müstəqil dövlət olaraq öz mədəniyyətini, milli dəyərlərini və tarixini kinoda əks etdirir. İzlədiyim filmlərdə də bunu gördüm. Əlbəttə, bəzi çatışmayan nüanslar var. Ancaq ssenaridə, duyğunu ifadə etmədə, öz dili və mədəniyyətinə də təbliğ olunmada, mənəcə, qısa zamanda Azərbaycan kinosu da həqiqi yerini tapacaq.

– *Bu ilin oktyabr ayında Bakıda III “Korkut Ata” Türk Dünyası Film Festivalı keçirildi və siz də ölkəmizə gəlmişdiniz. Bilirdinizmi ki, türk respublikaları içərisində Dədə Qorqud mövzusunda kinoda ilk müraciət edən Azərbaycan olub və 1975-ci ildə yazıçı Anarın ssenarisini əsasında film çəkilib?*

– Bu film haqqında, az da olsa, məlumatım var idi. Siz mənə də filmə maraq yaratdınız...

– *Azərbaycan kinosunun beynəlxalq aləmə çıxışında problemlər olduğunu dediniz. Bu gün dünya kinosunun tələbi nədir? Ssenariyin və tamaşaçının tələbləri fərqlidirmi?*

– İldən-ilə dünya kinosunda fərqli istiqamətlərdə inkişaf gedir. Biz öz milli dəyərlərimizi sənət anlamında filmlərin içinə yerləşdirsek, bunlar qalıcı əsərlər olacaq. Necə ki, siz indi “Dədə Qorqud” filmi haqqında məlumat verdiniz. Əgər film bu gün də baxılırsa, demək, mayak kimi bir yön göstərir. Məncə, qlobal dünyanın nə istəməsindən daha çox, əslində, biz özümüzmə nə deyəcəyik, nə istəyirik – bu haqda düşünməliyik. Əgər biz səmimi şəkildə özümüzmə nə anladırıqsa, başəyri ola bilərik.

Çünki bizim bütün insanlığa sayğı göstərən, dəyər verən bir dinimiz və mədəniyyətimiz var. Bu mənada bizim ədəbiyyatımız da tutarlı mənəbidir: Bakuvi, Yasəvi, Nizami, Füzuli, Yunus Əmrə, Mövlənə və s. Bu zəngin irsimizdən yararlanıb öz kino mədəniyyətimizi ortaya qoyarsaq, beynəlxalq aləmdə Türk dünyasına yeni bir baxış gətirər. Birinci Bişkek film festivalında münisif olarkən Qırğızıstan, Özbəkistan və Qazaxıstandan çox yaxşı örnəklər gördüm. Daşkənd film festivalında da çox maraqlı filmlər izlədim. Rusiyanın Altay bölgəsindən gələn filmlər də çox diqqətçəkən idi. Türk xalqları olaraq ortaq dəyərlərimizi kino vasitəsilə dünyaya çatdırmalıyıq. İnsanlığı bu gün həm maddi, həm də mənəvi olaraq çox böyük bir böhran yaşayır: savaşılar, işğallar. Bizim mədəniyyətimiz bütün bu böhrana qarşı bir söz söyləmək iqtidarındadır. Əbəz yərə deyilmir ki, siyasetin edə bilmədiyini mədəniyyət edir. Bu mənada, gənclərimizi beynəlmiləl, amma özümüzə olaraq yetişdirməliyik.

– *Kinoda beynəlxalq tələbdən danışdıq. Amma bu gün yerli tamaşaçı da film istəyir. Azərbaycanda isə festival filmi çəkmək son illərdə dəbə minib. Festival filmi ilə yerli tamaşaçı tələbi uzlaşmır. Bu problemi necə həll etmək olar?*

– Əslində, festival filmi deyilən bir anlayış yoxdur. Festival filmi çəkirəm deyərək bu məntiqə həsrət edərsəniz, o, festivalda da uğur qazana bilməz. Demək, siz filmi hər hansı festivalın meyarları çərçivəsində yaratmışınız. Məsələn, bir kommersiya filmi çəkmisiniz ki, daha çox tamaşaçı gəlsin. Amma kimse gəlib baxmır, baxanlar da bəyənmir. Bütün filmlərin uğurunun arxasında səmimiyyət dayanmalıdır. Siz səmimi şəkildə öz düşüncənizi, nə demək istədiyinizi lentə aldığınız zaman qəbul olunacaqsınız. Gənclərə hər zaman söyləyirəm ki, özünüzlə olan, başqaları nə deyəcək, kimsə nəyi bəyəndirmək və özündənrazılıq hissələrinə bir kənara qoyun.

– *Bir müsahibəinizdə deyirsiniz ki, film çəkmək insanın özünü tanıması yollarından biridir. Bu yolda insan rejissor, ssenarist olaraq hansı incəliklərə varır, nələrəndən keçir?*

– İnsanın özünü tanıması çox çətin bir işdir. Məncə, sənətlə məşğul olmaq həm də özünü tanıma vasitəsidir. Bunu gənc yaşda dərk etmək bir qədər çətindir.

Amma geriye dönüb öz yaşadığın anlara baxanda görə bilərsən. Çəkdiyiniz filmlər, yazdığınız əsərlər əgər izləyən, oxuyan insanı mənəvi baxımdan yüksəltmirsə, bir işə yaramaz. Bayaqlı sualınıza qayıdaraq demək istədim ki, kommersiya filmləri insanın nəfsinə xitab edir, yeni ruhu-na, mənəvi gözəlliyə xidmət etmir. Bizim mədəniyyətimiz gözəlliyə meyllidir. Məsələn, miniatürlərə baxaq. Hər zaman bir incəlik, gözəllik görürük. Bu da nəfsə deyil, ruha xitab edir. Mən bu mədəniyyətin içində yetişmişəm. Ailəm bu tərbiyədə idi və mənəm bu torpağa, bu zəngin mədəniyyəti meydana gətirən tarixə bir borcum var. Əgər sənətim varsa, bir şəkildə bu borcumu ödəməliyəm...

– *İnsanları kino vasitəsilə idraka çağırmaq asandırımı?*

– Kino məhsulunun zamana ehtiyacı var. Məsələn, bir dua kimi. Film çəkərkən insanlara meditasiya kimi bir incəlik hiss etdirməyə çalışıram. İstəyirəm ki, insanlar sadəcə göstərdiyimlə deyil, onun alt qatındakı anlayışlarla da təmasda olub hiss etsinlər. Çünki biz kameranı bir yerə tuşladığımızda həqiqətin bir parçasını göstərə bilərik. Hər tərəfini göstərə bilmirik. Burada əxlaqi bir incəlik var. Nümayiş etdirdiyiniz məqamlar göstərmək istəmədiyiniz məqamlara da işarə etməlidir. Bu, çox önəmlidir. Bu həm də düşüncəyə, idraka çağırış yaşamaşdır. Düşünürəm ki, sənət əsasən bu işə yaramalıdır.

– *Gələcək inkişaf proqramına təqdim olunmuş ssenari layihələrinə. Onları necə qiymətləndirirsiniz?*

– Hələ bu işə yeni başlamışıq. Doğrudur, hamısı üçün demək olmaz, amma ssenarilər xarakterlər, qəhrəmanların daxili dünyalarını nəzərə alınmadan yazılır. Şablonlardan istifadə edirlər. Məsələn, bir azərbaycanlı qəhrəmanla Amerika filmindəki qəhrəman hansı dərəcədə yaxın ola bilər? Məncə, bu seriallardan, rəqəmsal platformalardakı layihələrdən təsirlənmə ilə bağlıdır. Demirəm ki, təsirlənməsinlər, amma bir müddət sonra bu təsirdən çıxmaq lazımdır. Bunun üçün də yaratdığı xarakterləri hərdəffli görmək lazımdır. İşin çatışmayan tərəfi budur. Sanki yaratdıqları xarakterləri yaxşı tanıyırlar. Bir də bir əsas məsələ var ki, ədəbiyyatla məşğul olan hər adam ssenari yazı bilməz. Bu başqa bir işdir. Hətta dramaturq da film ssenarisini yazı bilməz. Çünki ssenarinin iki mühüm tərəfi var: dialoq və görüntü. Ssenarilərle tanış olarkən görürəm ki, görüntüdən çox dialoq var. Hər şeyi dialoqla həll edirlər. Yeni bu artıq verdiş halını alıb. Bu təkca sizdə belə deyil. Türkiyədə də bəzən rast gəlirik. Düşünürəm ki, bu seriallardan qaynaqlanan bir haldır. Serialı uzatmaq üçün dialoqlardan gen-bol istifadə edirlər. Bunu

“Festival filmi deyilən bir anlayış yoxdur...”

Semih Kaplanoğlu: “Ssenarinin iki mühüm tərəfi var: dialoq və görüntü. Tanış olduğum ssenari layihələrində görüntüdən çox dialoq var”

filmə təbii edəndə görüntünün anlada biləcəyi bir çox məqamlar diqqətdən kənarda qalır. Bir də qurğu məsələsi önəmlidir. Müsahidə edirəm ki, ssenari necə başlayırsa, sona kimi düz xətt üzrə gedir. Halbuki bunu sonundan da başlamaq olardı. Hətta deyim ki, bəzi ssenariləri üç səhifə oxuduqdan sonra finalı bilərik. Yazıçı olaraq qələmə aldıkları yaxşı olsa da, ssenariyə gəldikdə məsələ başqa cür olur. Bəzi texniki bilgilərə də ehtiyac duyulur.

“Biz kameranı bir yerə tuşladığımızda həqiqətin bir parçasını göstərə bilərik. Hər tərəfini göstərə bilmirik. Burada əxlaqi bir incəlik var. Nümayiş etdirdiyiniz məqamlar göstərmək istəmədiyiniz məqamlara da işarə etməlidir”.

– *İnanırdı ki, siz bu bilgilərin öyrədilməsində yardımçı olaçaqsınız.*

– Mən də müəyyən müddətə qədar bacardığımı bölüşməyə gəlmişəm.

– *Əvvəllər dilə gətirdiyiniz “Türk seriallarına dünyada nə qədər çox maraq varsa, bədii filmlərə bir o qədər azdır” qənaətinizə bir qədər aydınlıq gətirə bilərsiniz?*

– Biz rejissorlar, sənət adamları realılıqlarla çalışırıq. Seriallarımız real həyatı anlatır. Türkiyədə seriallardakı həyat yaşanmır. Türkiyədə seriallarda nümayiş olunan evlər, gündəlik yaşam tərz, münasibətlər, demək olar ki, yoxdur. Gerçek deyil bunlar. Bu seriallarda bir xəyal dünyası var və o xəyal milli dəyərlə, milli anlayışlara söykənmir. Yeni bütün dünyada yaşana biləcək hadisələrdir. Amma həm də həqiqəti söyləməli, əxlaqi-etik anlamda da baxış bucağımızı göstərməliyik. Məsələn, mən seriallardakı əxlaqi məsələləri dəstəkləmirəm. Zəttən elə yaşayan insanlar belə də var, amma gerçəklik o deyil. Bu səbəbdən serialın dünyada baxışı çoxdur. Filmlər bunu edə bilməz. Seriallarda dialoq çox olur. Film isə konkret olmalıdır.

Könül istər ki, filmlərimiz də seriallarımız kimi dünyada məşhur olsun, satılsın. Amma bizim bəzi filmlər də satılır. Mənim bəzi filmlərim dünyanın 40 ölkəsində kinoteatrlarda və televiziyalarda nümayiş olunub. Nuri Bilge Ceylan və başqa rejissorlarımızın filmləri də həmçinin. İnanıram ki, gətdikcə bu say artacaq. Azərbaycandan da rejissorlar çıxacaq ki, onların filmləri dünyada qəbul ediləcək.

– *Gözəl arzudur...*

– Niyə də olmasın. Biz birlikdə gözəl işlər ortaya qoya bilərik.

– *Ortaq layihələrdən çox danışılarsa da, nədənsə hələ də ortada bir nəticə yoxdur.*

– Mən bu yaxınlarda film üzərində işləməyə başlayacağam. Bu filmə bir azərbaycanlı aktyoru dəvət etməyi düşünürəm.

– *Sirr deyilsə, kimliyini bilmək olarmı?*

– Qurban Məsimov. Onun filmimdə olmasını istərdim. Əgər qəbul edərsə, nə gözəl. Bununla bərabər,

başqa layihələr də həyata keçirmək olar. Hazırda mənim ağılımda çox sadə bir ideya dolandır. İnşallah, Zəngəzur yolu bərqərar ediləcək. Bu mövzuda ortaq bir film, yaxud serial ərsəyə gətirmək mümkündür. Xalqlarımızın birliyini kino dili ilə həm dünyaya, həm də bir-birimizə daha yaxından tanıtmalıyıq.

– *Semih bəy, Azərbaycanın güclü teatr və kino aktyoru məktəbi olub. Amma bu gün bəzən tamaşaçılara elə gəlir ki, bizim aktyorlar seriallarda öz gerçək potensiallarını nümayiş etdirmirlər. Türkiyə aktyorlarının daha ürkədən oynadıqları düşünülür.*

– Əsas səbəb kimi bizim aktyorların daha çox oynamasını qeyd edə bilərik. Onlar daim səhnədə və kino meydançasındadırlar. Yeni intensiv şəkildə işləyirlər. Bu da, təbii ki, zamanla peşəkar mimika və jestləri, bütünlükdə obrazı yaratmaq imkanını inkişaf etdirir. Bəlkə sizdə aktyorlar bu qədər fürsət əldə etmədikləri üçün belə olur. Mənə deyilənə görə, sizdə teatr gərgin bir iş qrafikli səhədir. Teatr aktyoru ilə serial aktyoru arasında da fərqlər var. Bir məsələ də budur ki, bəlkə onlar heç ssenariyə inanmırlar...

Rejissor da aktyoru yaxşı motivasiya etməyi bacarmalıdır. Bəlkə də nəyi oynadıqlarını tam anlamırlar. Amma deyim ki, mənim izlədiyim filmlərdə aktyor oyunu çox yaxşıdır. Məsələn, “Nar bağı” filmindəki obrazlar. Yaxşı bir deyim var: aktyoru rejissor yetişdirir. Bu fikirlə tam razıyam. Aktyorlar çox həssas olurlar. Filmdə səslənən sözlərin, fikirlərin mənasını aktyor üçün rejissor açır...

– *Karyeranızda reklam yazarı olaraq başlamısınız. Necə oldu kinoya gəldiniz?*

– 8-9 yaşlarımdan film çəkmək arzusunda idim. Bunun üçün kino təhsili aldım. Hətta universitetdə iqtisadiyyat bölümünü qazansam da, oxumadım. Çünki kino arzusunda idim. İstanbula gətdim. 1984–85-ci illərdə Türkiyədə ildə 2-3 bədii film və 3-5 serial ancaq çəkilirdi. İqtisadiyyatımız yaxşı deyildi. Oxumalı və arzuma çatmaq üçün iş tapmalı idim. Buna görə də nə etdirmə, film çəkəcəyəm deyə etdim. Reklam işi ilə məşğul olsam da, hər gün buradan kinoya necə gedə bilərəm sualı qarşısında idim. Kinoya gəldiyim yolda çalışdığım hər işdən bir incəlik öyrəndim. Hətta fotoqrafıqlıq elədim, operator və başqa rejissorlarımızın filmləri də həmçinin. İnanıram ki, gətdikcə bu say artacaq. Azərbaycandan da rejissorlar çıxacaq ki, onların filmləri dünyada qəbul ediləcək.

– *Bəs “Qızıl ayı”nı əlinizə alanda nə düşündünüz?*

– Bir cümlə ilə deyəcəyəm: 8-9 yaşlarımdan kino ilə bağlı arzum, bu uzun yol bir saniyədə film kadri kimi gözələrim önündən keçdi.

– *Uğura gedən yol...*

– Bəli, bu yolda həm bir çox şeylərdən vaz keçdim, həm də uzun bir yol gəldim. Dəfələrlə yazdım, yaxşı alınmır deyə düşündüm. Sonra bir həqiqəti anladım ki, film hazırlıqsa, prodüseri də özüm olmalıyam. Nə qədər yaxşı yazsan, kimsə gətirib sənə pul verib “əla yazmışan, al bu filmi çək” deməyəcək. Həm də bunu öyrəndim.

– *Rəhbərlik etdiyiniz “Kaplan-film” şirkətinin İstanbulda yerləşdiyi küçə Süreyya Ağaoğlunun adını daşıyır. Onun Azərbaycanla bağlılığını bilirsiniz yaqın. Atasız şuşalı Əhməd Ağaoğlu Türk dünyasının sayılıb-seçilən şəxsiyyətlərindəndir. Bu mövzuda hər hansı bir film layihəsi düşünürsünüz-mü?*

– Hər gün bu küçədən keçirəm, ağılıma heç gəlməyib. Mütləq bu barədə düşünmək lazımdır. Ancaq deyim ki, hazırda işlədiyim layihə Azərbaycanla əlaqəlidir. Tanınmış Azərbaycan mütəfəkkiri Seyid Yəhya Bakuvi haqqında film üzərində çalışıram.

– *Sonda ənənəvi sual: kino sizin üçün nədir?*

– Özümün olduğu yer.

– *Müsahibəyə görə təşəkkür edirik. Sizə yeni yaradıcılıq uğurları arzulayırıq.*

– Mən də göstərdiyiniz diqqətə görə qəzetinizə minnətdaram.

Lalə Azəri

“Qərbi Azərbaycan aşığıları” antologiyası nəşr olunub

Azərbaycan Aşıqlar Birliyində (AAB) daha bir layihə başa çatdırılıb. Son illərdə bir sıra sanballı nəşrlər ərsəyə gətirən AAB-də bu dəfə Qərbi Azərbaycan aşıqlarının poetik yaradıcılıq nümunələrindən ibarət antologiya hazırlanıb.

AAB-nin katibi Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğlu bildirib ki, XVI əsrdən bu yana Qərbi Azərbaycanın ayrı-ayrı mahallarında – İrəvan, Zəngəzur, Dərələyəz, Göyçə, Qaraqoyunlu, Dərəçünçək, Loru və Ağbabada yaşayıb-yaratmış ustad sənətkarların zəngin ədəbi irsindən nümunələrin yer aldığı toptu soydaşlarımızın dədə-baba yurdu olan ərazilərdə sənət ənənəsi, tarixi-mədəni prosesin inkişaf dinamikası, coğrafi arealın hansı milli-mənəvi zənginliyə köklənməsi haqqında bilgi vermək baxımından mühüm bir qaynaqdır.

Antologiyanın hazırlanmasında əsas məqsəd regionun söz-sənət yükünü qoruyub gələcək nəsillərə çatdırmaq, eyni zamanda sənətə yenidən qədəm qoyan yeniyetmə və gənclərin repertuar zənginliyini genişləndirməkdir.

Toplada XVI əsrdə yaşayıb-yaratmış Miskin Abdaldan üzübəri bir çox böyük saz-söz ustadlarının – Ağ Aşıq, Aşıq Ali, Aşıq Ələsgər, Məhərrəm Alçalı, Ululu Kərim, Çobankərəli Cəfər kimi ustad sənətkarlarla yanaşı, erməni təcavüzü nəticəsində öz dədə-baba yurdlarından didərgin düşüb, bu gün Azərbaycanın müxtəlif guşələrində yaşayaraq Qərbi Azərbaycandakı aşıq sənəti ənənəsini yaşadan çağdaş aşıqların yaradıcılığından şəir nümunələrinə də yer ayrılıb.

Antologiyanı nəşrə professorlar Məhərrəm Qasımlı, Mahmud Allahmanlı, Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğlu və filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Altay Məmmədli hazırlayıb.

Qarabağ irsi: mədəniyyət, memarlıq, incəsənət

Növbəti elmi konfrans

AMEA Humanitar Elmlər Bölməsi və Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun təşkilatçılığı ilə dekabrın 20-də “Qarabağ irsi: mədəniyyət, memarlıq, incəsənət” mövzusunda 3-cü beynəlxalq elmi konfrans keçirilib.

Konfransı AMEA Humanitar Elmlər Bölməsinin sədr müavini akademik Teymur Kərimli açaraq “Heydər Əliyev ili” çərçivəsində akademiyanın müəssisə və təşkilatlarında silsilə tədbirlərin keçirildiyini diqqətə çatdırıb. Akademik tədbirin Qarabağın mədəni, memarlıq və incəsənət irsinin tədqiqi baxımından əhəmiyyətini qeyd edib. Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Xəzər Zeynalov, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktorları Gülrəna Mirzə, Ramil Quliyev, aparıcı elmi işçi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Ülkər Talibzadə, institutun Şəhərsalma şöbəsinin müdiri Samirə Abdullayeva məruzələrlə çıxış ediblər.

Konfransda Özbəkistandan Kamola Akilova və Rusiyadan Mars Axmadullinin də məruzələri dinlənilib.

“Hüseyn Cavid poeziyasından incilər” — qiraət müsabiqəsi

Hüseyn Cavidin Ev-Muzeyində məktəblilər arasında “Hüseyn Cavid poeziyasından incilər” adlı ənənəvi bədii qiraət müsabiqəsi keçirilib. Dekabrın 15-də keçirilən müsabiqədə Bakı şəhəri Nərimanov rayonu Azad Hümətov adına 291 nömrəli Ekologiya liseyinin 5-9-cu sinif şagirdləri iştirak ediblər.

Şagirdlər şairin şeirlərini, irihəcmli əsərlərindən parçalar səsləndirib, “Ana” mənzum dramından Səlna ananın, “İblis” faciəsindən İblisin monoloqunu canlandırıblar. İlk üç yerə tutan şagirdlərə Hüseyn Cavidin əsərləri, sözlərinə bəstələnmiş musiqi əsərlərindən ibarət CD, Ərtəğrol Cavidin bəstələdiyi musiqi əsərlərinin yer aldığı CD və not kitabları hədiyyə edilib.

Liseyin Uşaq birliyinin rəhbəri Atlas Zeynalova muzeyin kollektivinə təşəkkürünü bildirib.

Sonda xatirə şəkilləri çəkdirilib.

Nizami Gəncəvini onun çəkdiyi portretlə tanıyıırıq

Təsviri sənət tariximizdə parlaq iz qoyan sənətkarlardan biri də Xalq rəssamı Qəzənfər Xalıqovdur. O, rəngkarlıq və qrafika, teatr dekorasiyası və kino rəssamlığı, eləcə də monumental boyakarlıq sahəsində dəyərli sənət nümunələri yaradıb. Şair və yazıçıların əsərlərinə illüstrasiyalar çəkib. Bütün bunlarla bərabər o, ilk dəfə dünyəşöhrətli Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin portretini yaradıb. Onun yaradıcılıq təxəyyülünün məhsulu olan bu əsərdən sonra dahi şairin onlarla portreti yaradılıb və heykəli qoyulub. Görkəmli fırça ustasını anadan olmasının 125 illiyi münasibətilə yada saldıq.

Qəzənfər Ələkbər oğlu Xalıqov 16 dekabr 1898-ci ildə Bakının Qobu kəndində dünyaya göz açıb. Erkən çağlardan təsviri sənətə maraq göstərir. Atası onun təlim-tərbiyəsinə diqqətlə yanaşır, şəhərdəki “Səadət” məktəbinə qoyur. Qəzənfər təhsilini başa vurduqdan sonra Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Məktəbinə qəbul olunur. Burada M.Gerasimovdan sənətin sirlərini öyrənir. 1928-ci ildə məzun olduqdan sonra müstəqil rəssamlıq fəaliyyəti göstərir.

Cəlil Məmmədquluzadənin dəvəti ilə “Molla Nəsrəddin” jurnalında karikaturalar dərc etdirir. Rəssam C.Məmmədquluzadə ilə tanışlığı, jurnalda əməkdaşlığı barədə xatirələrində yazır: “Atam “Molla Nəsrəddin” jurnalına abunəçi idi. Onun hər nömrəsi mənim üçün toy-bayrama çevrilirdi. Birinci növbədə jurnalın böyük satirik qüvvəyə malik olan canlı və cəlbedici şəkillərinə baxmaqdan doymazdım. 1924-25-ci illərdə “Gənc işçi” qəzetində rəssam işləyirdim. Bir gün işə gələndə mənə dedilər ki, səni “Molla Nəsrəddin” jurnalına çağırırlar. Getdim, çox sıxıldığımı görən Mirzə Cəlil dedi ki, cavan rəssamsan, gəl bizim jurnalda da qələmini işlət. Dedim ki, sizin jurnalda işləmək

“Molla Nəsrəddin” dərgisi sənətdə ilk məktəbi olmuşdu...

üçün kifayət qədər təcrübəm yoxdur. Bunun cavabında Mirzə Cəlil mənə dedi: “Hamı əvvəl təcrübəsiz olur. Heç kəs birdən-birə böyük rəssam olmayıb. Görürsən, bu saat bizim rəssamlarımız azdır. Gərək cavanlardan təzə-təzə rəssamlar yetişsin”. Mirzə Cəlil mənə işə həvəsləndirdi. Çox keçmədi jurnalın əsas rəssamlarından biri oldum. Mövzunu özü verirdi. Bir gün qabaq hadisəni nəgill edir, ya da materialı verirdi. Deyirdi oxu, bunun əsasında karikatura çək. Şəkil hazır olanda Mirzə onu diqqətlə nəzərdən keçirərdi. Bəzən də göstərişlər verər və yenidən işlədərdi...”.

“Molla Nəsrəddin” dərgisi Qəzənfər Xalıqov üçün böyük bir məktəb olur, onda satiraya xüsusi meyl oyadır.

Rəssam gənc yaşlarından rəngkarlıq sahəsində uğurlu addımlar atır. “Qadınlar şöbəsi”, “Firdovsinin dəfini”, “Çoban Cümşüdünn portreti”, “Həyat yoldaşının portreti” və başqa əsərlər maraqla qarşılanı. Araşdırmalarda qeyd edilir ki, 1939-cu ildə dahi Azərbaycan şair və mütəfəkkiri N.Gəncəvinin bədii obrazının yaradılması ilə bağlı müsabiqə elan olunur. Müsabiqədə Q.Xalıqovla bərabər Xalq rəssamları Kamil Xanlarov, Tağı Tağıyev, Əməkdar incəsənət xadimləri Reyhan Topçubaşova, Mürsəl Nəcəfov və başqaları da iştirak edir. Müsabiqəyə Rusiya və Gürcüstandan da 30-dək portret təqdim olunur. Ancaq Q.Xalıqov müsabiqənin birinci mərhələsində iştirak etmir. 1940-cı ildə müsabiqənin ikinci mərhələsində hazırladığı portret müsabiqəyə təqdim edilir və birinciliyə layiq görülür.

Məşhur şərqşünas və Nizami irsinin araşdırıcısı akademik Yevgeni Bertels portret haqqında deyib: “Portret şairin tarixi obrazına uyğundur və Nizami belə görünüşə malik ola bilərdi”. Qeyd olunur ki, şərqşünas Y.Bertels, filosof Heydər Hüseynov və ədəbiyyatşünas Həmid Araslı öz elmi məsləhətləri ilə bu portretin ərsəyə gəlməsində rəssama yaxından kömək ediblər. Təsədüfi deyil ki, artıq 80 ildir Azərbaycan xalqı ilə yanaşı, beynəlxalq ictimaiyyət də böyük Nizamini məhz Q.Xalıqovun yaratdığı obrazla yaddaşına həkk edir.

Rəssam qrafika sahəsində də uğurlu əsərlərə imza atıb. Müstəqil qrafika işləri və kitab qrafikası sahəsində yaratdığı sənət nümunələri tamaşaçı marağına səbəb olub. Görkəmli sənətkarın “Koroğlu”, “Koroğlu at belində”, “Xaqani Şirvani”, “Xaqani zindanda”, “Məhəmməd Füzuli” adlı qrafik portretləri tamaşaçıya estetik zövq bəxş edir. Q.Xalıqov şair və yazıçıların əsərlərinin süjetləri əsasında illüstrasiyalar çəkib. Eyni zamanda kitabların bədii tərtibatını hazırlayıb. M.Seyidzadənin “Nərgiz” poemasına, N.Gəncəvinin “Xosrov və Şirin”, “İsgəndərnamə” poemalarına çəkdiyi illüstrasiyaları, eləcə də Ş.Rustavelinin “Pələng dərisi geymiş pəhləvan”, Ə.Vahidin “Qəzəllər”, S.Rəhimovun “Aynalı”, A.Şaiqın “Qoçpolad”, S.Vurğunun “İstiqlal tərənesi” kitablarına verdiyi bədii tərtibat diqqəti cəlb edib.

Teatr dekorasiyası və kino rəssamlığı sahəsində fəaliyyət göstərən Q.Xalıqov Ü.Hacıbəylinin “Koroğlu”, R.Qlierin “Şahsənəm” operalarına bədii tərtibat verib, həmçinin “Sehrlı xalat” və “İstintaq davam edir” filmlərinin geyim eskizlərini yüksək zövqlə hazırlayıb. O, plakat sahəsində də özünü sınayıb. “Molla Pənah Vəqif” plakatu bu mənada diqqətəlayiq nümunələrdəndir.

Bir müddət “Kirpi” jurnalında da fəaliyyət göstərmiş sənətkarın “Firdovsinin dəfini” və “Nizamının portreti” əsərləri bu gün Azərbaycan Milli İncəsənət Muzeyinin daimi ekspozisiyasını bəzəyir.

Yaradıcılığı yüksək qiymətləndirilən rəssam 1940-cı ildə “Əməkdar incəsənət xadimi”, 1973-cü ildə “Xalq rəssamı” fəxri adlarına layiq görüldü, bir sıra ordenlərlə təltif edildi.

Təsviri sənət salnaməmizi diqqətəlayiq əsərlərlə zənginləşdirən Qəzənfər Xalıqov 1 mart 1981-ci ildə Bakıda vəfat edib, II Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Savalan Fərəcov

tədqiqi bilavasitə onun adı və fəaliyyəti ilə bağlıdır.

AMEA Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun direktoru akademik Teymur Kerimli isə çıxışında Feyzulla Qasımzadənin klassik ədəbiyyatşünas alim kimi ədəbiyyat tariximizdə müstəsna yer tutduğunu vurğulayıb. Bildirib ki, XIX əsrə aid əlyazmalar üzərində işləyən görkəmli alim həmin dövr Azərbaycan ədəbiyyatının nümayəndələri ilə ünsiyyətdə olmuş şəxslərdən dinlədiyi məlumatlar əsasında ideologiyadan uzaq sanballı əsərlər ortaya çıxarıb.

Xalq artisti Oqtay Mirqasımov, professor Himalay Qasımov, filologiya elmləri doktorları Təyyar Salamoğlu, Yegənə İsmayılova və başqaları Mirzə Feyzulla Qasımzadənin Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin araşdırılmasında və təbliğindəki xidmətlərindən danışıblar.

Sonda mərhum alimin qızı Nigar Qasımzadə və nəvəsi biologiya elmləri doktoru Tubuxanım Qasımzadə akademik Feyzulla Qasımzadənin xatirəsinə göstərilən ehtiramı görə tədbirin təşkilatçılarına və iştirakçılarına minnətdarlıqlarını bildiriblər.

İki zirvənin fatehi – alim və müəllim

Akademik Feyzulla Qasımzadənin 125 illiyinə həsr olunmuş tədbir

AMEA, Azərbaycan Yazıçılar Birliyi (AYB) və AYB Ədəbiyyat Fondunun birgə təşkilatçılığı ilə Əməkdar elm xadimi, Əməkdar müəllim, akademik Feyzulla Qasımzadənin (1898–1976) anadan olmasının 125 illiyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

“Akademik Mirzə Feyzulla Qasımzadə: iki zirvənin fatehi – alim və müəllim” mövzulu tədbirdə çıxış edən AYB Ədəbiyyat Fondunun direktoru Varis Yolçuyev görkəmli alimin mənalı ömür yolundan danışib.

AYB-nin birinci katibi Xalq yazıçısı Çingiz Abdullayev akademik Feyzulla Qasımzadənin zəngin milli elmi kadrların hazırlanması sahəsindəki xidmətlərindən bəhs edib. Bildirib ki, görkəmli alimin rəhbərliyi ilə 30 elmlər doktoru, 120-dən çox elmlər namizədi yetişdirilib.

Milli Məclisin deputatı Xalq şairi Sabir Rüstəmxanlı bildirib ki, F.Qasımzadə Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin, xüsusilə də XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin araşdırılaraq elmi müstəviyə gətirilməsində və təbliğ olunmasında müstəsna xidmətlər göstərüb. O, ədəbiyyatşünas alim olmaqla yanaşı, Azərbaycan ədəbiyyatını sistemləşdirərək ali məktəblər üçün dərslik hazırlayan, ədəbiyyatşünas və təncidçilər nəslə yetişdirən böyük bir pedaqoq idi.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanın Atatürk Mərkəzinin direktoru akademik Nizami Cəfərov bildirib ki, Feyzulla Qasımzadə Azərbaycan ədəbi-elmi fikrində ədəbiyyat tarixçisi kimi tanınan ilk alimlərdən biridir. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının

yatı tarixinin, xüsusilə də XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin araşdırılaraq elmi müstəviyə gətirilməsində və təbliğ olunmasında müstəsna xidmətlər göstərüb. O, ədəbiyyatşünas alim olmaqla yanaşı, Azərbaycan ədəbiyyatını sistemləşdirərək ali məktəblər üçün dərslik hazırlayan, ədəbiyyatşünas və təncidçilər nəslə yetişdirən böyük bir pedaqoq idi.

Milli Məclisin deputatı, Azərbaycanın Atatürk Mərkəzinin direktoru akademik Nizami Cəfərov bildirib ki, Feyzulla Qasımzadə Azərbaycan ədəbi-elmi fikrində ədəbiyyat tarixçisi kimi tanınan ilk alimlərdən biridir. XIX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının

Ailə dəyərləri, qadın və uşaq hüquqlarının təbliği

Blogger müsabiqəsi keçirilib

“Ailə dəyərləri, qadın və uşaq hüquqlarının təbliği üzrə ən fəal blogger” mövzusunda həsr olunmuş II Ümumrespublika blogger müsabiqəsinin nəticələri dekabrın 20-də elan edilib.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi tərəfindən keçirilən müsabiqənin məqsədi ictimaiyyət arasında sağlam və güclü ailə dəyərlərinin və gender bərabərliyinin, qadın və uşaq hüquqlarının təbliği, və məişət zorakılığı hallarını ilə mübarizə istiqamətində edilən çağırışların geniş kütləyə çatdırılması, sosial şəbəkələrdən istifadə etməklə cəmiyyətin düzgün istiqamətləndirilməsidir.

Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova bloggerlərlə birgə işin aparılması barədə təşəbbüsdən danışib: “Bloggerlərin sosial mediadakı fəaliyyətini izlədik və gənclərin yeni çərçivələr yaratmağa qadir olduğunu gördük. Onlarla görüşlər keçirib hərtərəfli müzakirələr apardıq...”.

Qeyd edilib ki, ölkəmizdə yüzlərlə blogger fəaliyyət göstərsə də, müsabiqəyə gözənlidiyindən az sayda, 22 nəfər qatılıb. Maraqlı, maraqlandırıcı, fərqli kontent hazırlamaq və yaymaq, cəmiyyətə təsir imkanları və insanların etimad göstəricisinə görə, eyni zamanda mövzu ilə bağlı paylaşım statistikaları üzrə fəaliyyətləri münsiflər heyəti tərəfindən qiymətləndirilən aktiv bloggerlər sertifikat və hədiyyələrlə təltif edilib.

Məktəb-studiyanın şagirdləri ilə açıq dərslər

Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının (BMA) Metodika və xüsusi pedaqoji hazırlıq kafedrası tələbələrini BMA-nın məktəb-studiyanın məktəb-studiyanın şagirdləri ilə açıq dərsləri təşkil edilib.

Fortepiano ixtisası üzrə dosent Nərgiz Əlizadənin 3-cü kurs tələbəsi Hidayət Sadıqbəyli, Arzu İsmayılovanın 3-cü kurs tələbəsi Aysel İbrahimli, dosent Mədinə Tuayevanın 3-cü kurs tələbələri – Flora Umudiva və Elçin Məmmədov məktəb-studiyanın 2-ci, 3-cü və 5-ci siniflərin istedadlı şagirdlərinə dərs keçiblər. Dərslər İ.S.Baxın “Kiçik prelüd” (c moll), Y.Haydnın “18 № 1 Sonata” (E dur), Y.Gillokun “Balletdə”, V.Kosenkonun “Skertsino” və digər əsərləri əhatə edib.

Violin ixtisası üzrə dosent Zəhra Qarayevanın 3-cü kurs tələbəsi Ay-

tac Rzaeyeva, Nairə Qulamovanın 3-cü kurs tələbələri – Səriyyə Nəsibova və Güneş Cəfərova 7-ci, 8-ci və 11-ci siniflərin ayrı-ayrı şagirdləri ilə məşğul olublar. C.Viottinin “23 Nəli Konsert”i (I hissə), A.Rubinshteynin “Melodiya” və F.Kreyslirin “Prelüd və allegro” əsəri ilə keçirilən dərs prosesi nümayiş etdirilib.

Tələbələrin ilk pedaqoji təcrübələri şagirdlər tərəfindən maraqla qarşılanıb, eyni zamanda müəllimlərin tərəfindən yüksək qiymətləndirilib.

Tutu Hüseynova musiqişünas

Xatirə təqvim

23–26 dekabr

Azərbaycan

23 dekabr 1911 — Şərqşünas, tərcüməçi, professor, Əməkdar elm xadimi Məmməd Mubəriz Əli oğlu Əlizadə (1911 – 9.4.1994) anadan olub. Nizamının, Xaqaninin tədqiqatçısı olub. Mücirəddin Beyləqaninin şeirlərini farscadan dilimizə tərcümə edib.

23 dekabr 1913 – Əməkdar artist İmamverdi Salman oğlu Bağirov (1913 – 6.5.1985) doğulub. İrəvan Dövlət Azərbaycan Teatrı, Akademik Milli Dram, Musiqili Komediya teatrlarında çalışıb.

23 dekabr 1923 – Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor Hüseyn Musa oğlu Sultanov (1923 – 30.3.1993) anadan olub.

23 dekabr 1927 – Əməkdar mədəniyyət işçisi Nəcəf Abbas oğlu Həsənzadə (1927-2012) Bakıda anadan olub. Akademik Milli Dram Teatrında aktyor və rejissor assistenti kimi fəaliyyət göstərən, filmlərə çəkilib.

23 dekabr 1945 – Əməkdar artist Sadiq Əliabbas oğlu İbrahimov (1945 – 20.8.2010) Bakıda doğulub. Akademik Milli Dram Teatrının aktyoru olub.

23 dekabr 1945 – Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Mobil Rəşid oğlu Babayev (1945 – 10.11.2023) Gəncədə doğulub. Televiziya tamaşalarına, filmlərə (“Babamızın babasının babası”, “Qara gölün cəngavərləri” və s.) musiqi yazıb.

23 dekabr 1946 – Xalq artisti, balerina, Dövlət mükafatı laureatı Çimnaz Məmməd qızı Babayeva (1946 – 23.12.2019) Bakıda doğulub. 1964-1977-ci illərdə Akademik Opera və Balet Teatrının solisti olub, teatrdə baletmeyster kimi fəaliyyət göstərən.

23 dekabr 1986 – Əməkdar artist Qurban Baxşəli oğlu Mirzəyev (1920–1986) vəfat edib. Ağdam Dövlət Dram Teatrının aktyoru olub.

23 dekabr 2011 – Prezident İlham Əliyev dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin 870 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

23 dekabr 2022 – Əməkdar incəsənət xadimi, teatr rejissoru Oruc İzzət oğlu Qurbanov (24.7.1949 – 2022) vəfat edib. Müxtəlif teatrlarda çalışıb, Lənkəran Dövlət Dram Teatrının baş rejissoru olub.

24 dekabr 1872 – Yazıçı-publisist, pedaqoq Ömər Faiq Nəmanzadə (1872 – 10.10. 1937) Gürcüstanda, Ahıska (Axalsix) qəzasının Azqur kəndində doğulub. “Şərqi-rus” qəzetinin, “Molla Nəsrəddin” jurnalının yaradıcılarındandır. Gürcüstanda və Azərbaycanda xalq maarifi sahəsində çalışıb, repressiya qurbanı olub.

24 dekabr 1926 – Əməkdar artist, balaban və klarnet ifaçısı Bəhrüz Mahmud oğlu Zeynalov (1926 – 25.5.1998) Bakıda anadan olub.

24 dekabr 1939 – Şair, yazıçı, tərcüməçi, Əməkdar mədəniyyət işçisi Məmməd Muxtar oğlu Aslan (1939 – 23.9.2015) Kəlbəcər rayonunun Laçın kəndində doğulub. Kitabları: “Durnalar lələk salır”, “Ömrün yarı yaşında”, “Saxla izimi, dünya” və s.

24 dekabr 1954 – Xalq artisti Nataliya Valeh qızı Tağıyeva (1954 – 16.1.2005) anadan olub. Dövlət Rus Dram Teatrının aktrisası olub, filmlərdə (“Dədə Qorqud”, “Onun beləli sevgisi” və s.) çəkilib.

25 dekabr 1896 – Əməkdar incəsənət xadimi, kino istehsalı təşkilatçısı Teymur Əli oğlu Hüseynov (1896–1973) anadan olub. “Azərbaycanfilm” kinostudiyasında 30-dan çox bədii və sənədli filmin direktoru olub.

25 dekabr 1906 – Əməkdar incəsənət xadimi, görkəmli kinorejissor, operator Əlisəttar Əşqer oğlu Atakışiyev (1906 – 7.11.1990) Bakıda anadan olub. “Bir qalının sirri”, “Bizim küçə”, “Sehrlı xalat”, “İstintaq davam edir” filmlərinə quruluş verib. “O olmasın, bu olsun”, “Uzaq sahillərdə” filmlərinin operatoru olub.

25 dekabr 1906 – Filologiya elmləri doktoru, professor Əli Abdulla oğlu Sultanlı (1906–1960) Naxçıvanda doğulub. Antik ədəbiyyat, Azərbaycan dramaturgiyasının tarixinə dair kitabların müəllifidir.

25 dekabr 1908 – Xalq artisti, teatr rejissoru, aktyor İbrahim (Miribrahim) Tağı oğlu Həməzyev (1908 – 4.2.1982) Gəncə şəhərində doğulub. 1937-ci ildən Azərbaycan Dövlət Musiqili Dram Teatrında çalışıb, teatrın direktoru, baş rejissoru olub.

25 dekabr 1909 – Xalq artisti, teatr rejissoru Ələsgər Məmmədağa oğlu Şərifov (1909 – 8.9.1982) Şamaxıda doğulub. Akademik Milli Dram Teatrında çalışıb, “Səbuhi” filminə M.Ş.Vəzəh rolunda çəkilib.

25 dekabr 1910 – Tarixçi, Azərbaycan EA-nın müxbir üzvü Zülfəli İmaməli oğlu İbrahimov (1910–1972) anadan olub. Tarix İnstitutunun direktoru işləyib.

25 dekabr 1923 – Əməkdar incəsənət xadimi, rejissor Hüseyn Musa oğlu Sultanov (1923 – 31.3.1993) Tovuz rayonunda anadan olub. Gəncə Dram, Gəncə Tamaşaçılar teatrlarında çalışıb.

25 dekabr 1930 – Yazıçı-publisist, filologiya elmləri doktoru Teymur Əkbər oğlu Əhmədov (1930 – 16.3.2021) Şəmkirdə anadan olub.

25 dekabr 1931 – Azərbaycan kitabxanaşünaslıq elmi məktəbinin banisi, tarix elmləri doktoru, professor, Əməkdar elm xadimi Abuzər Ali oğlu Xələfov (1931 – 27.4.2020) Göyçə mahalının (Ermənistan SSR) Cil kəndində doğulub. 50 ildən çox BDU-nun Kitabxanaşünaslıq kafedrasının müdiri işləyib.

25 dekabr 1934 – Ədəbiyyatşünas alim, şair-publisist, professor Fəmil Mehdi (Fəmil Ağalar oğlu Mehdiyev; 1934 – 18.9.2003) Ağdam rayonunun Sarıhacılı kəndində doğulub.

25 dekabr 1935 – Xalq yazıçısı Yusif Səmədoğlu (Vəkilov; 1935 – 17.8.1998) anadan olub. “220 sayılı otaq”, “Qalaktika” hekayələr toplusu, “Qətl günü” romanının müəllifidir. “Yeddi oğul istəmə”, “Qətl günü” filmlərinin ssenarisini yazıb. Milli Məclisin deputatı (1995-1998) olub.

25 dekabr 1941 – Xalq artisti Zəmfirə Məmmədli qızı Əliyeva (1941 – 16.11.1995) Şəmkirin Morul kəndində doğulub. Gəncə və Naxçıvan teatrlarında, Milli Dram Teatrında çalışıb, filmlərdə çəkilib.

25 dekabr 1954 – Əməkdar incəsənət xadimi, şair Ağalar Həməz oğlu Mirzə (1954 – 5.3.2008) Şabran rayonunda doğulub. Azərbaycan Televiziyasında şifahi xalq yaradıcılığına aid verilişlərin müəllifi olub.

25 dekabr 2016 – Xalq artisti, tanınmış xanəndə Ağaxan Mınaxan oğlu Abdullayev (6.2.1950 – 2016) vəfat edib.

26 dekabr 1910 – Yazıçı Yusif Şirvan (Yusif Əsgər oğlu Əsgərov; 1910–1979) Şamaxıda anadan olub. “Şəfəq”, “Buludlar dağılır” və s. romanların müəllifidir. Rusca ədəbiyyatdan tərcümələr edib.

26 dekabr 1919 – Xalq artisti, rəqqasə Əminə Paşa qızı Dərbəzi (1919 – 30.4.2010) Qazaxda anadan olub. “Çinar”, “Sevinc” qızlar ansamblarını yaradıb. 1949-cu ildən Bakı Xoreografiya Məktəbində dərs deyib. “O olmasın, bu olsun” filminə çəkilib. “Ulduz”, “Arşın mal alan” (1965) filmlərində rəqslərə quruluş verib.

26 dekabr 1950 – Xalq artisti Nuriyyə Əliəğa qızı Əhmədova (1950 – 10.10.2015) Şəkida anadan olub. Musiqili Komediya Teatrında çalışıb, “Bəxt üzüyü”, “Bağ mövsümü”, “Həm ziyarət, həm ticarət” və s. filmlərdə çəkilib.

Dünya

23 dekabr 1858 – Görkəmli rus rejissoru, dramaturq, Moskva Bədaye Teatrının qurucularından Vladimir İvanoviç Nemiroviç-Dançenko (1858-1943) anadan olub.

23 dekabr 1931 – SSRİ Xalq artisti Lev Konstantinoviç Durov (1931 – 20.8.2015) anadan olub. “Azərbaycanfilm”də “Qorxma, mən səninləyəm!” (San Sanıç) filminə çəkilib.

24 dekabr 1798 – Polyak şairi Adam Miskeviç (Adam Bernard Mickiewicz; 1798 – 26.11.1855) anadan olub.

24 dekabr 1867 – Türk şairi Tofiq Fikrət (Mehmet Təvfiq Fikret; 1867-1915) İstanbulda doğulub.

24 dekabr 1906 – İngilis yazıçısı, detektiv əsərlər müəllifi Ceyms Hedli Çeyz (James Hadley Chase – Rene Brabazon Raymond; 1906-1985) anadan olub.

25 dekabr 1813 – Alman şairi Fridrix Vilhelm Veber (Friedrich Wilhelm Weber; 1813-1894) anadan olub.

25 dekabr 1977 – Dünya şöhrətli ingilis aktyoru, rejissor, ssenarist Çarli Çaplin (Charles Spencer Chaplin; 16.4.1889 – 1977) vəfat edib.

26 dekabr 1891 – Amerika yazıçısı və rəssamı Henri Miller (Henry Valentine Miller; 1891-1980) anadan olub.

Hazırladı: V.Orxan

İstanbulda “Bir millət, iki dövlət” sərgisi

Ekspozisiyada ADRA müəllimlərinin əl işləri nümayiş olunur

Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyevin anadan olmasının və Türkiyə Cümhuriyyətinin yaradılmasının 100 illik yubileyi münasibətilə İstanbulda azərbaycanlı rəssamların əsərlərindən ibarət sərgi açılıb.

“Bir millət, iki dövlət” mövzulu sərgidə Azərbaycan Dövlət Rəssamlıq Akademiyasının (ADRA) professor-müəllim heyətinin əl işləri nümayiş etdirilir. “Artfactory” sənət qalereyasın-

dakı sərgi Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət, Elm və Təhsil nazirlikləri, ölkəmizin İstanbuldakı Baş konsulluğu, “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC və digər qurumların dəstəyi ilə təşkil edilib.

Tədbirin açılış mərasimində çıxış edən ADRA-nın prorektoru Xalq rəssamı Səhlab Məmmədov sərgidə heykəl, dekorativ sənət,

rəsm olmaqla 57 əsərin nümayiş etdirildiyini bildirib. Qeyd olunub ki, sərgidə Ümummilli lider Heydər Əliyev, Azərbaycan təbiəti, Qarabağ bölgəsi və qardaş Türkiyəyə həsr olunan əl işləri yer alıb.

Tədbir çərçivəsində Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr edilmiş “Böyük sənət hamisi” filmi də təqdim olunub.

Filmin layihə rəhbəri heykəltaraş Namiq Hüseynov deyib ki, Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana

rəhbərliyinin hər iki dövrünü əhatə edən ekran əsərində nadir foto və videoarxivlərdən istifadə olunub.

“Bir millət, iki dövlət” sərgisi gələn il fevralın 17-dək davam edəcək.

Pakistanda “Xarıbülbül əfsanəsi” sənədli filmi nümayiş olunub

Film Azərbaycanın İsveç Krallığındakı Səfirliyinin təşəbbüsü, UNESCO üzrə Azərbaycan Milli Komissiyası və Mədəniyyət Nazirliyinin dəstəyi ilə isveçli fotoqraf və rejissor Mikael Silkeberg tərəfindən 2022-ci ildə – “Şuşa İli” çərçivəsində çəkilib.

Nümayişdən öncə ölkəmizin Pakistandakı səfiri Xəzər Fərhadov çıxış edərək Şuşa şəhəri barədə danışıb. Azərbaycan mədəni irsinin, musiqisinin beşiyi olan şəhərin 2023-cü ildə “Türk dünyasının mədəniyyət paytaxtı” və 2024-cü il üçün isə “İslam dünyasının paytaxtı” elan edildiyi diqqətə çatdırılıb.

Diplomat xarıbülbül çiçəyindən də söz açaraq onun Qarabağ ərazisində, xüsusilə Şuşa ətrafında bitdiyini və torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasının rəhmətinə çevrildiyini vurğulayıb.

Sonra “Xarıbülbül əfsanəsi” sənədli filmi təqdim olunub.

Filmin nümayişindən sonra qonaqlar Milli Müasir Dillər Universitetində fəaliyyət göstərən “Azərbaycan dili və mədəniyyət mərkəzi” ilə tanış olublar. Mərkəz 2022-ci ildə Azərbaycan Dillər Universitetinin təşəbbüsü və təşkilatçılığı, Pakistandakı səfirliyimizin dəstəyi ilə yaradılıb.

Bakıda “Avropanın rəngləri”

Avropa İttifaqının (Aİ) Azərbaycandakı Nümayəndəliyi Avropa ölkələrinin səfirlikləri ilə birlikdə 20-23 dekabr tarixlərində “FantazEU” Mədəni İrs Festivalı çərçivəsində ikinci sərgi təşkil edib.

“Avropanın rəngləri” adlı sərgi Azərbaycanın yaradıcı qadınlarına Avropa və Avropa dəyərləri mövzusunda əsərlərini nümayiş etdirmək imkanı verir.

“Bu tədbir təkcə incəsənət və yaradıcılıq barədə deyil, məqsəd qadınların bacarıqlarını inkişaf etdirmək və daha inklüziv mədəniyyət səhnəsi yaratmaqdır. Incəsənət insanları bir araya gətirən unikal metoddur və sərgi bunun mükəmməl nümunəsidir. Ağsu, Bakı, Gəncə, Zaqatala və Şekidən olan rəssamların sənət əsərləri Azərbaycanın zəngin mədəniyyət tarixini əks etdirir. Mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq həm də Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasındakı güclü tərəfdaşlığın bir hissəsi olaraq əhəmiyyətlidir”, – deyə Aİ-nin səfiri Peter Mixalko bildirib.

“Avropanın rəngləri” sərgisi ilə İçərişəhərdəki “Mədəni qalereyası”nda (Firdovsi küçəsi 14) tanış olmaq olar. Sərgilərdən başqa, rəssamların iş başında izlənməsi vorkşopları da təşkil olunur.

Aİ nümayəndəliyi tərəfindən maliyyələşdirilən “Azərbaycan Incəsənət Şurası” layihəyə təşkilati dəstək göstərir.

Qırğızistanın bayrağında dəyişiklik

Qırğızistan parlamenti dekabrın 20-də keçirilən iclasda dövlət bayrağına dəyişiklik edilməsi ilə bağlı qanun layihəsini qəbul edib.

“Dövlət rəmzləri haqqında” qanuna dəyişikliklər ikinci və üçüncü oxunuşlarda qəbul edilib. Parlamentin 59 deputatı qanun layihəsinin lehinə, 5 deputat isə əleyhinə səs verib.

Qeyd edək ki, dövlət bayrağındakı elementlərdə dəyişiklik etmək təşəbbüsü parlamentin spikeri Nurlanbek Şaqiyev və deputat Ulan Primov tərəfindən irəli sürülüb. Bayraqdakı dalğavari şüaları günəş şüalarına açıq şəkildə bənzəyən forma ilə əvəzlənməsi təklif edilib. Həmçinin yeni eskizdə bayraqdakı “günəşin nüvəsi” üzərində kəşişən xətlərin sayı 3 deyil, 4-dür.

Milyon dollarlıq don

Şahzadə Diananın qara rəngli donu Hollivuddakı “Julien's Auctions” satış evində 1 milyon 148 min dollara satılıb. Bu, hərəcdə qoyulan ilkin qiymətdən təxminən 11 dəfə çoxdur. Hərəc təşkilatçıları ona 100 min dollar qiymət qoymuşdular.

Ulduz naxışlı məxmər paltar mərhum Uels şahzadəsinin indiyə qədər satılan ən bahalı geyimidir. Diana onu ilk dəfə 1985-ci ildə keçmiş əri Uels şahzadəsi Çarlz (hazırda Böyük Britaniya Kralı III Çarlz) ilə İtaliyaya səfəri zamanı, Florensiyada şam yeməyi zamanı geyinibmiş.

Don məşhur parça taciri Yakob Şlapfer tərəfindən seçilən materialdan hazırlanıb və “Jacques Azagury” brendinin dizaynerləri tərəfindən metal ulduzlarla bəzədilib.

Şahzadənin 1981-ci ildə nişan portreti üçün geyindiği koftası da hərəcdə öz alıcısını tapıb. O, ekspertlər tərəfindən ilkin olaraq 80 min dollara qiymətləndirilsə də, 381 min dollara satılıb.

Ulduzların ətrafında həyat üçün vacib molekullar tapılıb

Yerdən iki işıq ili məsafədə...

2021-ci ildə NASA (ABŞ Milli Aeronavtika və Kosmos Administrasiyası) tərəfindən fəzaya göndərilən “Ceyms Uebb” kosmik teleskopu (James Webb Space Telescope) protouduzların (ulduzların əcdadı) ətrafında həyat üçün vacib olan üzvi molekullar tapılıb.

“Ceyms Uebb” ilk dəfə kosmosda canlı orqanizmlər üçün vacib struktur elementləri rolunu oynayan formaldehid və sirkə turşusu da daxil olmaqla, kompleks üzvi molekullar (KÜM) aşkar edib.

“Astronomy and Astrophysics” jurnalında dərc edilən materialda bildirilir ki, adətən ulduzlararası kompleks üzvi maddələr sadə spirtlər, sadə esterlər və nitrillərdən ibarətdir. Bu maddələr protouduzları və protoplanetar

disklər yaradır.

Yeni araşdırmada bir qrup astronom Perseus molekulyar bulundunda təxminən iki işıq ili məsafədə olan bir cüt protouduzlar (IRAS 23385 və IRAS 960) tədqiq edib. Bu zaman Asetaldehid (CH₃CHO), Etanol (CH₃CH₂OH), Metilformat (CH₃OCHO) və sirkə turşusu (CH₃COOH) kimi üzvi birləşmələr müəyyən edilib. Bir müddət əvvəl isə astronomlar protouduzlar ətrafındakı qaz fazasında metanol (CH₃OH) kimi daha sadə üzvi maddələr aşkarlamışdılar.

Qeyd edək ki, indiyədək düzəldilən ən iri kosmik teleskop (güzgü diametri 6,5 metr) sayılan “Ceyms Uebb” 10 milyard dollara başa gəlib. Layihəyə görə, o, kosmosda 20 ilə yaxın fəaliyyət göstərməlidir.

Eyni gündə Rusiya Sovet Federativ Sosialist Respublikası (RSFSR) Ali Sovetinin qərarı ilə dövlətin adı Rusiya Federasiyası elan edilib. **26 dekabr 1991-ci ildə** SSRİ Ali Sovetinin sonuncu iclası keçirilib. İclasda ittifaqla bağlı bütün qurumların, o cümlədən SSRİ Ali Sovetinin fəaliyyətinə xitam verilib. Sovet İttifaqı quruluşunun 69-cu ildönümünə dörd gün qalmış rəsmən süqut etdi.

25 dekabr 1991-ci ildə Prezident Ayaz Mütəllibov “Latın qrafikalı Azərbaycan əlifbasının bərpası haqqında” fərman verib. Yeni əlifbaya keçid bir neçə ilə başa çatmalı idi. Lakin bu proses çox uzandı. 2001-ci il iyunun 18-də Prezident Heydər Əliyev latın qrafikalı əlifbaya keçidin başa çatdırılması barədə fərman imzaladı və həmin il avqustun 1-dən proses tam həyata keçirildi.

25 dekabr 1991-ci ildə Azərbaycan Parlamenti – Ali Sovetin Milli Şurası 31 dekabrın “Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü” elan olunması barədə qərar qəbul edib.

18 il əvvəl...

23 dekabr 2005-ci ildə Bakı-Aktau (Qazaxıstan) reysini yerinə yetirən AN-140 təyyarəsi havaya qalxdıqdan bir neçə dəqiqə sonra qəzaya uğrayaraq Xəzər sahilində yerə düşüb. Təyyarədə olan 23 nəfər (18 sərnişin, 5 ekipaj üzvü) həlak olub. Onların 15-i Azərbaycan, 8-i xarici ölkə vətəndaşları idi.

Hazırladı: V.Orxan

218 il əvvəl...

27 dekabr 1805-ci ildə Qarabağ və Şəki xanlıqlarını ələ keçirəndən (may 1805) sonra Şirvan xanlığı üzərinə yürüşə başlayan rus qoşunları Şamaxı şəhərinə daxil olublar. Şirvan xanlığı çar Rusiyasına birləşdirilib.

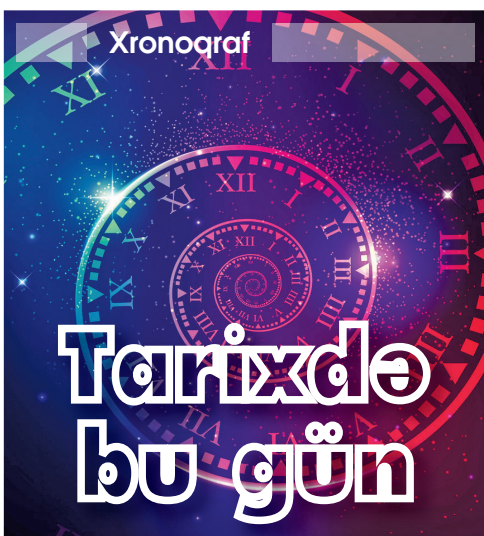
84 il əvvəl...

27 dekabr 1939-cu ildə Türkiyənin Ərzincan vilayətində 7,9 bal gücündə zəlzələ baş verib. Sivas və Samsun vilayətlərində də böyük dağıntılara səbəb olan zəlzələ nəticəsində, rəsmi məlumatlara görə, 33 minə yaxın insan həlak olub.

76 il əvvəl...

23 dekabr 1947-ci ildə SSRİ Nazirlər Soveti “Ermənistan SSR-də yaşayan azərbaycanlıların Azərbaycan SSR-in Kür-Araz ovalığına köçürülməsi haqqında” qərar qəbul edib. Qərara əsasən, azərbaycanlı əhalinin yerinə xaricdən ermənilər köçürülməli idi. Yurdunu, ev-əşiyini atıb köçməyə məcbur edilən insanlara ailə başına cəmi 2 ton yük götürməyə icazə verildi. Azərbaycanın rəhbəri M.M.Bağırovun İ.Stalinə müraciətindən sonra bu şərtləri qismən yumşaldan ikinci qərar (10 mart 1948-ci il) verildi. 1948-1953-cü illərdə 100 minə yaxın azərbaycanlı Ermənistandan deportasiya edildi. Stalinin ölümündən sonra onların bir qismi geri qayıtsa da, 1988-ci ilin deportasiyası azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləməni başa çatdırdı.

Olaylar, faktlar
(23–27 dekabr)

44 il əvvəl...

25 dekabr 1979-cu ildə Sovet İttifaqı hərbi kontingentinin Əfqanıstana yeridilməsinə başlanılıb. 1978-ci ildə qurulmuş Əfqanıstan Demokratik Respublikası (ƏDR) ilə SSRİ arasında əməkdaşlıq haqqında müqavilənin icrası və Əfqanıstan İnqilabi Şurasının sədri olan Hafizulla Əminin fəaliyyəti SSRİ-ni qane etmirdi. ƏDR rəhbərliyində Əminə müxalif qüvvələrin müdaxiləsi və sözügedən müqavilə əsas götürülərək Əfqanıstana ordu yeridildi. Dekabrın 27-də “Alfa” qrupu Kabiləki Prezident sarayını ələ keçirdi, H.Əmin qətlə yetirildi. “KQB”nin adamı Bərrək Karmal ölkənin rəhbəri elan edildi.

32 il əvvəl...

25 dekabr 1991-ci ildə SSRİ-nin Prezidenti Mixail Qorbaçov vəzifəsindən istefa verib. Moskva vaxtı ilə saat 19:00-da Mərkəzi Televiziyanın birbaşa efirində çıxış edən Qorbaçov Müstəqil Dövlətlər Birliyinin elan edilməsindən sonra bu vəzifədə qalmasının qeyri-mümkün olduğunu deyib. Saat 19:18-də Kreml üzərində SSRİ-nin bayrağı endirilib və Rusiyanın üçrəngli bayrağı qaldırılıb.

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin nəşri

MƏDƏNİYYƏT

Qəzet 1991-ci ilin yanvarından çıxır

Baş redaktor: Vüqar Əliyev

Ünvan: AZ 1012, Bakı şəhəri, Moskva prospekti 1D
Dövlət Film Fondu, 5-ci mərtəbə

Telefon: (012) 431-28-79 (baş redaktorun müavini)
431-57-72 (redaktor)
430-16-79 (müxbirlər)
530-34-38 (mühasibatlıq, yayım)

E-mail: qazet@medeniyyet.az

Lisensiya № AB 022279. **İndeks:** 0187. **Qiyməti:** 60 qəpik

“Mədəniyyət” qəzetinin kompüter mərkəzində səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.
Tiraj: 5053. **Sifariş:** 3415
Buraxılışa məsul: Fəriz Yunisli

Yazılardakı faktlara görə müəlliflər cavabdehdir.
Qəzetdə AZƏRTAC-ın materiallarından da istifadə edilir.

Bank rekvizitləri:

Kapitalbank 1 saylı Yasamal filialı
Kod: 200037. **VÖEN:** 9900003611. **SWIFT:** AIIBAZ2XXX
Müxbir hesab: AZ37NABZ01350100000000001944

MADANIYYAT QAZETİ REDAKSIYASI

H/Hesab: AZ98AIIIB33080019443300232103. **VÖEN:** 1300338641